2021: ఏపీ హైకోర్టు:5211

అమరావతిలో ఏపీ హైకోర్టులో..

W.P.Nos.23770, 37479, 39248, 42902, 43887 of 2017 W.P.Nos.1942, 2975, 3474, 3489, 3809, 4641, 6533, 7533, 7572, 7572, 8804, 9841, 9932, 10813, 13723, 15724, 20227, 21520, 22226, 23194, 33051, 33349, 36716, 44932, 47427, 47458 of 2018

W.P.Nos.218, 465, 486, 1752, 10496 of 2019

మరియు

W.P.No.12589 of 2020

డబ్ల్యు.పి.నెం.23770/2017

మధ్య:

1. డాక్టర్ ఎం.రెడ్డి భాస్కర్రెడ్డి, ఎస్.ఓ.ఎం.నారాయణరెడ్డి, ఆర్వో హెచ్.నం.13-8-16, తాతయ్య గుంట, తుడా కార్యాలయం సమీపంలో తిరుపతి - 517501, ఆంధ్రప్రదేశ్.

డాక్టర్ వై.పి.వెంకటసుబ్బయ్య, ఎస్.ఓ.వై.వి.సుబ్బ రంగయ్య, ఆర్.ఓ.ఫ్లాట్ నెం.301, ఎం.వి.ఎస్.బిల్డింగ్స్, మానస ఫంక్షన్ హాల్, చిన్నచౌక్, కడప, ఆంధ్రప్రదేశ్.

డాక్టర్ జి.విజయ్ కుమార్ రెడ్డి, ఎస్.ఓ.స్వర్గీయ జి.ప్రకాశ్ రెడ్డి, ఆర్/ఓ ఫ్లాట్ నెం.503, శ్రీ సప్తగిరి షాదస్, విద్యానగర్ కాలనీ, తిరుపతి-517502, ఆంధ్రప్రదేశ్.

... పిటిషనర్లు..

మరియు

1. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం, ఉన్నత విద్యా శాఖ ముఖ్య కార్యదర్శి, 4వ బ్లాక్,

1వ అంతస్తు, రూమ్ నెం.268, సెక్రటేరియట్ ఆఫీసు, అమరావతి, ఆంధ్రప్రదేశ్.

2. యూనివర్సిటీ గ్రాంట్స్ కమిషన్ (యూజీసీ), దాని కార్యదర్శి బహదూర్ షా జ్ఫర్ మార్గ్, న్యూఢిల్లీ-110 002.

3. శ్రీవేంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయం, దాని రిజిస్ట్రార్, తిరుపతి-517502,

4. హైపవర్ కమిటీ, దాని చైర్మన్ ఫ్లాట్ నెం.102, జయ రెసిడెన్సీ 11-4-646, డి-1/బి, ఏసీ గార్డ్స్ హైదరాబాద్-500004.

... ప్రతివాదులు

తీర్పు వెలువడిన తేదీ : 05-03-2021

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఆర్.రఘునందన్ రావు

1. స్థానిక వార్తాపత్రికల రిపోర్టర్లు : అవును/కాదు తీర్పులు చూసేందుకు అనుమతించవచ్చా?

2. తీర్పు కాపీలను మార్క్ చేయవచ్చా : అవును/కాదు లా రిపోర్టర్లు/జర్నల్స్ కు:

3. లార్డ్షిప్ ఫెయిర్ కాపీని చూడాలనుకుంటున్నారా : అవును /కాదు తీర్పు గురించి?

అమరావతిలో ఏపీ హైకోర్టులో..

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఆర్.రఘునందన్ రావు

W.P.Nos.23770, 37479, 39248, 42902, 43887 of 2017 W.P.Nos.1942, 2975, 3474, 3489, 3809, 4641, 6533, 7533, 7572, 7572, 8804, 9841, 9932, 10813, 13723, 15724, 20227, 21520, 22226, 23194, 33051, 33349, 36716, 44932, 47427, 47458 of 2018

W.P.Nos.218, 465, 486, 1752, 10496 of 2019

మరియు

డబ్ల్యు.పి.నెం.12589 of 2020

తేది:05-03-2021

డబ్ల్యు.పి.నెం.23770/2017

మధ్య:

1. డాక్టర్ ఎం.రెడ్డి భాస్కర్రెడ్డి, ఎస్.ఓ.ఎం.నారాయణరెడ్డి, ఆర్వో హెచ్.నం.13-8-16, తాతయ్య గుంట, తుడా కార్యాలయం సమీపంలో తిరుపతి - 517501, ఆంధ్రప్రదేశ్.

2. డాక్టర్ వై.పి.వెంకటసుబ్బయ్య, ఎస్.ఓ.వై.వి.సుబ్బ రంగయ్య, ఆర్.ఓ.ఫ్లాట్ నెం.301, ఎం.వి.ఎస్.బిల్డింగ్స్, మానస ఫంక్షన్ హాల్, చిన్నచౌక్, కడప, ఆంధ్రప్రదేశ్.

3. డాక్టర్ జి.విజయ్ కుమార్ రెడ్డి, ఎస్.ఓ.స్వర్గీయ జి.ప్రకాశ్ రెడ్డి, ఆర్/ఓ ఫ్లాట్ నెం.503, శ్రీ సప్తగిరి షాదస్, విద్యానగర్ కాలనీ, తిరుపతి-517502, ఆంధ్రప్రదేశ్.

... పిటిషనర్లు..

మరియు

1. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం, ఉన్నత విద్యా శాఖ ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ, 4వ బ్లాక్, 1వ అంతస్తు, రూం నెం.268, సెక్రటేరియట్ కార్యాలయం, అమరావతి, ఆంధ్రప్రదేశ్.

2. యూనివర్సిటీ గ్రాంట్స్ కమిషన్ (యూజీసీ), దాని కార్యదర్శి, బహదూర్ షా జ్ఫర్ మార్గ్, న్యూఢిల్లీ-110 002.

3. శ్రీవేంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయం, దాని రిజిస్ట్రార్, తిరుపతి-517502,

4. హైపవర్ కమిటీ, దాని చైర్మన్ ఫ్లాట్ నెం.102, జయ రెసిడెన్సీ 11-4-646, డి-1/బి, ఏసీ గార్డ్స్ హైదరాబాద్-500004.

... ప్రతివాదులు

పిటిషనర్ల తరఫు న్యాయవాది :

శ్రీ వేదుల వెంకట రమణ

సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ ఎ.సత్య ప్రసాద్,

సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ జె.సుధీర్

శ్రీ పి.బి.విజయ్ కుమార్

శ్రీ జె.ఉగ్రనరసింహ

శ్రీ పి.వి.రమణ మెస్సర్స్ ఇండస్ లా సంస్థ

శ్రీ పెంజూరి వేణుగోపాల్

ప్రతివాదుల కొరకు న్యాయవాది:

అదనపు అడ్వోకేట్ జనరల్

శ్రీ పి.ఎస్.పి.సురేష్ కుమార్

శ్రీ పి.వేణుగోపాల్ గారు.

సూచించిన కేసులు:1. (2007) 8 ఎస్ సిసి 785 2. (2010) 12 ఎస్ సిసి 204 3. 2017 SCC ఆన్ లైన్ మొత్తం 2729 :: (2017) 6 ALL L J 722 4. (1995) 2 ఎస్ సిసి 745 5. ఏఐఆర్ 1980 ఎస్సీ 1612 6. (2019) 12 ఎస్ సిసి 410 7. [1992 సుప్ (3) ఎస్ సిసి 217 8. (1995) 5 ఎస్ సిసి 173 9. (2006) 4 SCC 1

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఆర్.రఘునందన్ రావు

W.P.Nos.23770, 37479, 39248, 42902, 43887 of 2017 W.P.Nos.1942, 2975, 3474, 3489, 3809, 4641, 6533, 7533, 7572, 7572, 8804, 9841, 9932, 10813, 13723, 15724, 20227, 21520, 22226, 23194, 33051, 33349, 36716, 44932, 47427, 47458 of 2018

W.P.Nos.218, 465, 486, 1752, 10496 of 2019

మరియు

W.P.No.12589 of 2020

సాధారణ ఆర్డర్:

శ్రీ వేదుల వెంకట రమణ, సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ ఎ.సత్యప్రసాద్, ప్రముఖ అదనపు అడ్వొకేట్ జనరల్ శ్రీ పి.బి.విజయకుమార్, శ్రీ పి.వి.రమణ, శ్రీ జె.సుధీర్, శ్రీ పి.ఎస్.పి.సురేష్ కుమార్, శ్రీ ఉగ్ర నరసింహ, మరియు శ్రీ ఎస్.వి.

2. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో 14 రాష్ట్ర విశ్వవిద్యాలయాలు ఉన్నాయి. ఈ విశ్వవిద్యాలయాలలో బోధనా సిబ్బందిలో లెక్చరర్లు, రీడర్లు మరియు ప్రొఫెసర్లు ఉంటారు. ఈ పోస్టులను అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్లు, అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్లు, ప్రొఫెసర్లుగా నియమించారు. 1982 వరకు లెక్చరర్ల పోస్టులకు మాత్రమే రిజర్వేషన్లు కల్పించేవారు. ప్రభుత్వం 20.11.1982 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.927 ద్వారా పాఠకుల పోస్టులకు కూడా రిజర్వేషన్లు కల్పించింది. ఈ పోస్టులకు రిజర్వేషన్ల అమలు విధానాన్ని 16.12.1982 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.995, ఎడ్యుకేషన్ (సి) డిపార్ట్ మెంట్ లో పొందుపరిచారు. జీవోలోని సంబంధిత భాగాలు ఈ క్రింద ఇవ్వబడ్డాయి:

> "పాయింట్ నెం. (1): ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేట్ అండ్ సబార్డినేట్ సర్వీస్ రూల్స్ లోని రూల్ 22లో ప్రభుత్వ పోస్టుల ఖాళీలను ముందుకు తీసుకెళ్లే సూత్రాన్ని స్పష్టంగా పేర్కొన్నారు. విశ్వవిద్యాలయాలు, అనుబంధ

కళాశాలలు, పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్ కేంద్రాలు కూడా ఖాళీల విషయంలో ఇదే విధానాన్ని అనుసరించాలి.

పాయింట్ నెం. (2): 09.04.1981న తిరుపతిలో జరిగిన ఉపకులపతిల సదస్సులో తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని అన్ని భాషలతో సహా అన్ని భాషలతో సహా కింది విధంగా అధ్యాపకులను వర్గీకరించి టీచింగ్ పోస్టుల్లో రిజర్వేషన్లు కల్పించాలని ప్రభుత్వం ఆదేశించింది. గ్రూప్ 2 సైన్సెస్ గ్రూప్ 3 ఇంజినీరింగ్ అండ్ టెక్నాలజీ ప్రతి గ్రూపును ఒకే యూనిట్ గా పరిగణించి జనరల్ రూల్స్ లోని రూల్ 22లో సూచించిన రోస్టర్ విధానాన్ని పాటించాలి.

పాయింట్ నెం. (3): 20.11.1982 నుండి అమలులోకి వచ్చే రీడర్ల నియామకాలన్నీ 20.11.1982 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.927, ఎడిఎస్ లో జారీ చేసిన ఉత్తర్వులకు అనుగుణంగా ఉండాలి మరియు 20./11.1982 నుండి ఉత్పన్నమయ్యే ఖాళీలకు క్యారీ ఫార్వర్డ్ నియమం వర్తిస్తుంది. షెడ్యూల్డ్ కులాలు/ షెడ్యూల్డ్ తెగలు/ వెనుకబడిన తరగతుల అభ్యర్థులను ఓపెన్ కాంపిటీషన్కు వ్యతిరేకంగా మెరిట్ ఆధారంగా ఎంపిక చేసి నియమించడాన్ని రిజర్వ్డ్ కోటాకు వ్యతిరేకంగా లెక్కించకూడదు.

3. పై పద్ధతిని 18.11.1995 నాటి జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం.420 ద్వారా కొద్దిగా సవరించారు. 6.10.1995 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.928 ద్వారా ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేట్ అండ్ సబార్డినేట్ సర్వీస్ రూల్స్ లోని రూల్ 22-ఏను సవరించి ప్రభుత్వ సర్వీసుల్లో మహిళలకు రిజర్వేషన్లు కల్పించారు. 21.12.1995 నాటి విద్యాశాఖ జీవో ఎంఎస్ నెం.456 ద్వారా విశ్వవిద్యాలయాలకు రాష్ట్ర, సబార్డినేట్ సర్వీస్ రూల్స్ లోని రూల్ 22-ఎలోని సబ్ రూల్ (2)ను అనుసరించి విశ్వవిద్యాలయాల్లోని టీచింగ్, నాన్ టీచింగ్ సిబ్బందికి మహిళలకు ఇచ్చిన ఈ రిజర్వేషన్లను ప్రభుత్వం పొడిగించింది. సంబంధిత నిబంధనలు:

3. ప్రభుత్వం క్షుణ్ణంగా పరిశీలించిన తరువాత, ఈ క్రింది మార్గదర్శకాలకు లోబడి విశ్వవిద్యాలయాలలో బోధన మరియు బోధనేతర పోస్టుల భర్తీ కోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క రూల్ 22-ఎ మరియు సబ్-ఆర్డినేట్ సర్వీస్ రూల్స్ యొక్క సబ్-రూల్ 2 ను అన్ని విశ్వవిద్యాలయాలు అవలంబించాలని ఆదేశిస్తుంది:-

(i) ప్రతి 3 గ్రూపుల్లో, నిర్దిష్ట సమూహంలో సబ్జెక్టులను అక్షరక్రమంలో అమర్చి రోస్టర్ నిర్వహించాలి. 100 పాయింట్ల రోస్టర్ ప్రకారం ఓసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ-ఏ, బీసీ-బీ, బీసీ-సీ, బీసీ-డీ పోస్టులను వివిధ కేటగిరీలుగా విభజించారు.

(ii) ప్రతి కేటగిరీకి కేటాయించిన ఖాళీలు, అనగా, ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి.-ఎ., బి.సి-బి., బి.సి-సి., & బి.సి-డి., & ఓ.సి., మొదలైనవి, గ్రూపులోని సబ్జెక్టు యొక్క ఒకే అక్షరక్రమంలో సేకరించబడతాయి మరియు అమర్చబడతాయి. అప్పుడు మహిళా రిజర్వేషన్ల కోసం ఉద్దేశించిన జెండర్ రోస్టర్ ను అలా తయారు చేసిన జాబితాలో చేర్చాలి. ఈ జెండర్ రోస్టర్ లో ప్రతి కేటగిరీలో 100 పాయింట్లు ఉంటాయి.

అనగా, ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి.-ఎ., బి.సి-బి., బి.సి., & బి.సి.డి., & ఓ.సి.,

మహిళా అభ్యర్థులకు పాయింట్ల పంపిణీ ఈ క్రింది విధంగా ఉంటుంది:-

3, 7, 10, 13, 17, 20, 23, 27, 30, 33, 37, 40, 43, 47, 50, 53, 57, 60, 63, 67, 70, 73, 77, 80, 83, 87, 90, 93, 97, 100.

ఉదా: ఒక గ్రూపు - సైన్స్ గ్రూపులో ఖాళీల సంఖ్య 40 అయితే, 100 పాయింట్ల జనరల్ రోస్టర్ లో మొదటి స్థానంలో ఉన్న ఖాళీలను

కేటగిరీల వారీగా ఈ క్రింది విధంగా పంపిణీ చేయాలి: ఓసి - 21, బిసి - 10, ఎస్సీ - 6, ఎస్ టి - 3.

మొత్తం 21 ఖాళీల్లో రోస్టర్ లోని 3, 7, 10, 13, 17, 20 పాయింట్లోని ఖాళీలను మహిళలకు రిజర్వ్ చేయనున్నారు. అదేవిధంగా ఎస్సీలకు అందుబాటులో ఉన్న 6 ఖాళీల్లో మూడో ఖాళీని మహిళలకు కేటాయించనున్నారు. ఎస్టీలకు అందుబాటులో ఉన్న 3 ఖాళీలకు ఇది వర్తిస్తుంది, ఇక్కడ 3 వ ఖాళీని మహిళలకు రిజర్వ్ చేస్తారు. బీసీలకు అందుబాటులో ఉన్న 10 ఖాళీల్లో ముందుగా గ్రూపుల వారీగా అంటే బీసీ-ఏ, బీసీ-బీ, బీసీ-సీ, బీసీ-డీ పోస్టులను గుర్తించాలని, ఆ తర్వాత మహిళా అభ్యర్థులకు పంపిణీ చేసేందుకు ఇదే విధానాన్ని అవలంబించాలన్నారు.

(iii) ఏ కారణం చేతనైనా, తగిన మహిళా అభ్యర్థులు వారి పాయింట్లకు అనుగుణంగా అందుబాటులో లేనట్లయితే, అటువంటి పోస్టులను వారి లభ్యతకు లోబడి పురుష అభ్యర్థులతో భర్తీ చేయాలి. ఖాళీ పాయింట్ల స్లైడింగ్ ను ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ అనుమతించరు. ప్రత్యక్ష నియామకాలు జరిగే విశ్వవిద్యాలయాల్లో లెక్చరర్లు, రీడర్లు, ప్రొఫెసర్లు వంటి అన్ని కేడర్ల టీచింగ్ పోస్టులకు ఈ ఉత్తర్వులు వర్తిస్తాయి.

(4) మహిళలకు 30% రిజర్వేషన్లు కల్పిస్తూ జారీ చేసిన ఉత్తర్వులు విశ్వవిద్యాలయాల్లో బోధనేతర సిబ్బంది ప్రత్యక్ష నియామకాలకు కూడా వర్తిస్తాయి.

4. అన్ని విశ్వవిద్యాలయాల రిజిస్ట్రార్లు ఈ ఆదేశాలను వెంటనే ఆమోదించి పాటించాలని, మహిళలకు రిజర్వేషన్లకు సంబంధించిన నిబంధనను పాటించకుండా ఇక్కడ ఎస్ఓ0 నియామకాలు చేపట్టాలని కోరారు.

4. ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేట్ అండ్ సబార్డినేట్ సర్వీస్ రూల్స్ స్థానంలో 15.10.1996 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.436 ద్వారా కొత్త నిబంధనలను రూపొందించారు. అయితే, అన్ని ఆచరణాత్మక ప్రయోజనాలకు సంబంధించిన నిబంధనల్లోని రూల్ 22, 22-ఏలో ఎలాంటి మార్పు లేదు. రాజేష్ కుమార్ దరియా వర్సెస్ రాజస్థాన్ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ 1 మరియు పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్, ఉత్తరాంచల్ వర్సెస్ మమతా బిష్త్ 2 కేసులో గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు తీర్పు తరువాత, ప్రభుత్వం 25.07.2016 న జీవో ఎంఎస్ నెం.40ను జారీ చేసింది. 28.05.1996 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.237 జనరల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ (సెర్-వి) ద్వారా మహిళల రిజర్వేషన్ శాతాన్ని 30 శాతం నుంచి 33.3 శాతానికి పెంచారు.

5. యూనివర్సిటీ గ్రాంట్స్ కమిషన్ (యూజీసీ) కూడా సమాజంలోని అణగారిన వర్గాలకు రిజర్వేషన్లు కల్పించేందుకు మార్గదర్శకాలను జారీ చేసింది. 2006లో యుజిసి "విశ్వవిద్యాలయాలు, డీమ్డ్ విశ్వవిద్యాలయాలు, కళాశాలలు మరియు సహాయ సంస్థలు మరియు కేంద్రాలలో ప్రభుత్వ రిజర్వేషన్ విధానాన్ని కఠినంగా అమలు చేయడానికి మార్గదర్శకాలను" జారీ చేసింది. మార్గదర్శకాలు 6 నుండి 8 వరకు సంబంధితమైనవి మరియు చదవండి:

> 6. కవరేజీ మరియు అనువర్తనం:
>
> (ఎ) లెక్చరర్లు, రీడర్లు, ప్రొఫెసర్లు లేదా ఇతర పేర్లతో ఉన్న అన్ని టీచింగ్ పోస్టులకు, అన్ని విశ్వవిద్యాలయాలు, డీమ్డ్ విశ్వవిద్యాలయాలు, కళాశాలలు మరియు ఇతర గ్రాంట్-ఇన్-ఎయిడ్ లేదా పరిశోధన సంస్థలు మరియు కేంద్రాల బోధనేతర సిబ్బంది యొక్క అన్ని పోస్టులకు రిజర్వేషన్ వర్తిస్తుంది;
>
> బి) ....
>
> (సి) పై క్లాజ్ (ఎ)లో పేర్కొన్న రిజర్వేషన్ల విషయంలో, పోస్టులను వర్గీకరించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం జారీ చేసిన సూచనలను వర్తించే చోట

అనుసరించాలి, ప్రత్యేకించి ఒకటి కంటే ఎక్కువ విశ్వవిద్యాలయాలు ఒకే చట్టం కింద పనిచేసినప్పుడు లేదా అనేక కళాశాలలు ఒకే విశ్వవిద్యాలయం కింద పనిచేసినప్పుడు; సంబంధిత పోస్టులను ఇంటర్ యూనివర్సిటీ లేదా ఇంటర్ కాలేజీ స్థాయిలో బదిలీ చేయగలిగితే పోస్టులను వర్గీకరించడం తప్పనిసరి. రిజర్వేషన్లను తప్పించుకునేందుకు కృత్రిమంగా తగ్గించిన పోస్టులతో సింగిల్ పోస్టులు లేదా కేడర్లను సృష్టించే శాఖల వారీగా కేడర్లను సృష్టించే పద్ధతిని పూర్తిగా నిషేధించారు.

డి) ....

(ఇ) ....

7. రిజర్వేషన్ల పరిధి:

(ఎ) పైన క్లాజ్ 6 (ఎ)లో పేర్కొన్న అన్ని విద్యా సంస్థల్లో ఎస్సీలకు 15%, ఎస్టీలకు 7.5% రిజర్వేషన్లు వర్తిస్తాయి.

(బి) పై క్లాజు (ఎ)లో పొందుపరిచిన నిబంధనలకు పక్షపాతం లేకుండా, పైన క్లాజ్ (ఎ)లో పేర్కొన్న మరియు ఏదైనా రాష్ట్రంలో పనిచేసే అన్ని విద్యా సంస్థలు సంబంధిత రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిర్దేశించిన రిజర్వేషన్ శాతాన్ని అనుసరించాలి.

(సి) ఎస్సీ/ ఎస్టీ బ్యాక్ లాగ్/ షార్ట్ ఫాల్ ఖాళీలను భర్తీ చేసేటప్పుడు శాతం పరిమితి వర్తించదు.

8. బోధన, బోధనేతర సిబ్బంది రిజర్వేషన్ విషయంలో అనుసరించాల్సిన విధానం:

(ఎ) కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి ఎప్పటికప్పుడు వివిధ సూచనల కింద సూచించిన ఏ ప్రక్రియకు పక్షపాతం లేకుండా, ఈ క్రింది మార్గదర్శకాలను పాటించాలి:

(i) ....

(ii) ....

(iii) ....

(iv) ....

(v) రోస్టర్, 40-పాయింట్లు లేదా 100-పాయింట్లు, కేడర్ లోని మొత్తం పోస్టుల సంఖ్యకు మాత్రమే వర్తించబడుతుంది, (ఆర్ కె సబర్వాల్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ పంజాబ్ (ఎఐఆర్ 1995 ఎస్ సి 1371); ఒకే పే-స్కేల్ తో సభ్యులను నియంత్రించే సీనియారిటీ జాబితా ద్వారా కేడర్ ఉత్తమంగా సూచించబడుతుంది;

(vi) మొత్తం ఖాళీల సంఖ్యను లెక్కించాలి, మరియు పైన పేర్కొన్న విధంగా రోస్టర్ ను బ్యాక్ లాగ్ ఖాళీలు ఏవైనా ఉంటే మినహాయించి మాత్రమే వర్తింపజేయాలి;

(vii) ప్రతి రిక్రూట్ మెంట్ సంవత్సరానికి రిజర్వేషన్ శాతాన్ని విడిగా వర్తింపజేయాలి, ఖాళీలు ఏర్పడినప్పుడో, ఇంటర్వ్యూలు జరిగినప్పుడో, రిక్రూట్ మెంట్/అపాయింట్ మెంట్ జరిగినప్పుడో కాదు.

6. సెంట్రల్ యూనివర్శిటీ అయిన బెనారస్ హిందూ యూనివర్సిటీలో వివిధ టీచింగ్ పోస్టుల భర్తీకి దరఖాస్తులు ఆహ్వానిస్తూ ప్రకటన విడుదల చేసింది. ఈ నోటిఫికేషన్లో అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్/ అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్/ ప్రొఫెసర్ అన్ని టీచింగ్ ఖాళీలకు విశ్వవిద్యాలయం మొత్తాన్ని ఒక యూనిట్గా పరిగణించి, ఖాళీగా ఉన్న పోస్టులకు 100 పాయింట్ల రోస్టర్ విధానాన్ని వర్తింపజేశారు. వివేకానంద్ తివారీ అండ్ ఏఎస్ ఆర్ లో 2006 యూజీసీ మార్గదర్శకాల్లోని 6(సి), 8(ఎ) (వి)లతో పాటు ఈ నోటిఫికేషన్ ను సవాలు చేశారు. అలహాబాద్ హైకోర్టు ముందు యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా. ఈ అంశంపై చట్టాన్ని, పూర్వాపరాలను సమీక్షించిన హైకోర్టు 2006 యూజీసీ మార్గదర్శకాల్లోని 6(సి),

8(ఎ) (వి)లతో పాటు బెనారస్ హిందూ విశ్వవిద్యాలయం జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్ ను కొట్టివేసింది. ఈ తీర్పును సుప్రీంకోర్టు ధృవీకరించింది.

7. ఈ తీర్పు తరువాత, యుజిసి 05.03.2018 న ప్రొసీడింగ్స్ నెం.ఎఫ్.1-5/2006 (ఎస్సిటి) ను జారీ చేసింది, 2006 యుజిసి మార్గదర్శకాలలోని 6 (సి) మరియు 8 (ఎ) (వి) కొత్త మార్గదర్శకాలను ప్రవేశపెట్టింది, అవి ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:

(1) క్లాజ్ 6(సి): ఎస్సీ, ఎస్టీలకు రిజర్వేషన్ల విషయంలో అన్ని యూనివర్సిటీలు, డీమ్డ్ యూనివర్సిటీలు, కాలేజీలు, ఇతర గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ సంస్థలు, కేంద్రాలు అన్ని స్థాయిల అధ్యాపకులకు డిపార్ట్ మెంట్ /సబ్జెక్టును యూనిట్ గా ఉంచి రోస్టర్ వ్యవస్థను రూపొందించాలి.

(ii) క్లాజ్ 8(ఎ) (v): విభాగాల వారీగా, డిపార్ట్ మెంట్/సబ్జెక్టులోని ప్రతి కేటగిరీలో (ఉదా. ప్రొఫెసర్, అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్, అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్) మొత్తం పోస్టుల సంఖ్యకు రోస్టర్ వర్తింపజేయాలి". పై నిర్ణయాన్ని తక్షణ తదుపరి చర్యల కోసం దాని అనుబంధ మరియు అనుబంధ కళాశాలలకు కూడా పంపవచ్చు. యూజీసీకి ఈ లేఖ అందిన నెల రోజుల్లోగా కొత్త రోస్టర్లను సిద్ధం చేయాలని కోరారు.

8. సుప్రీంకోర్టు తీర్పు ప్రభావాన్ని కూడా పరిగణనలోకి తీసుకున్న కేంద్ర ప్రభుత్వం తొలుత సెంట్రల్ ఎడ్యుకేషనల్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్ (టీచర్స్ కేడర్లో రిజర్వేషన్) ఆర్డినెన్స్-2019ను జారీ చేసింది. దీని స్థానంలో సెంట్రల్ ఎడ్యుకేషనల్ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ (టీచర్స్ కేడర్ లో రిజర్వేషన్) చట్టం 2019 వచ్చింది. కేంద్ర విద్యా సంస్థలకు వర్తించే ఈ చట్టం, పోస్టుల రిజర్వేషన్ ప్రయోజనాల కోసం, ఒక కేంద్ర విద్యా సంస్థను ఒక యూనిట్గా పరిగణించాలి. "కేంద్ర విద్యా సంస్థ" నిర్వచనం దృష్ట్యా, ప్రస్తుత నియామక ప్రక్రియలో పాల్గొన్న 14 విశ్వవిద్యాలయాలలో దేనికీ ఈ చట్టం వర్తించదు.

9. మరో పరిణామంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం అన్ని విశ్వవిద్యాలయాల్లో సిబ్బంది సరళిని హేతుబద్ధీకరించాలనే ఉద్దేశంతో 2015లో విశ్వవిద్యాలయాల సిబ్బంది సరళిని పరిశీలించడానికి, ఆయా పోస్టుల హేతుబద్ధీకరణకు సంబంధించిన సిఫారసుల కోసం రాఘవులు కమిటీ అనే కమిటీని జీవో నెం.390 ద్వారా నియమించింది. తేది 10.08.2015. ఈ కమిటీ 31.10.2015న నివేదిక

సమర్పించింది. పోస్టుల హేతుబద్ధీకరణకు సంబంధించిన సిఫార్సులతో పాటు 14 విశ్వవిద్యాలయాల్లో సుమారు 1385 పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయని, వాటిని భర్తీ చేయాల్సి ఉందని ఈ నివేదిక పేర్కొంది. ఈ సిఫారసులను ప్రభుత్వం ఆమోదించి ఫేజ్-1లో 1104 పోస్టులు, ఫేజ్-2లో 281 పోస్టుల భర్తీకి 19.10.2016న జీవో ఎంఎస్ నెం.201 జారీ చేసింది. విశ్వవిద్యాలయాలు తమ సిబ్బంది నమూనాను నిర్ణయించడానికి పూర్తి స్వయంప్రతిపత్తి కలిగి ఉన్నందున, ప్రభుత్వం ఏకపక్ష నిర్ణయం తీసుకోజాలదనే కారణంతో ఈ జిఒను ఈ న్యాయస్థానం సస్పెండ్ చేసింది. ఆ తర్వాత అన్ని యూనివర్సిటీల నుంచి కమిటీ నివేదిక ఆమోదం పొందింది. దాని ఆధారంగా ప్రతి విశ్వవిద్యాలయంలో ఖాళీగా ఉన్న పోస్టుల భర్తీకి జీవో ఎంఎస్ నెం.201 స్థానంలో 30.06.2017న జీవో ఎంఎస్ నెం.28 నుంచి జీవో ఎంఎస్ నెం.41 జారీ చేశారు.

10. ఆయా విశ్వవిద్యాలయాల్లో ఖాళీగా ఉన్న పోస్టుల భర్తీకి దరఖాస్తులు ఆహ్వానిస్తూ 2017 డిసెంబర్ నుంచి 2018 జూన్ వరకు 14 యూనివర్సిటీలు వేర్వేరుగా నోటిఫికేషన్లు జారీ చేశాయి. ఈ నోటిఫికేషన్ తర్వాత రాతపరీక్ష నిర్వహణ బాధ్యతను ఏపీ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ కు అప్పగిస్తూ చట్టం 3/2018ను రూపొందించారు. కొన్ని పోస్టులకు రాతపరీక్షలు, ఇంటర్వ్యూలు నిర్వహించారు. ఆ దశలో నోటిఫికేషన్లు, సంబంధిత జీవోలను ప్రస్తుత కేసుల ద్వారా ఈ న్యాయస్థానంలో సవాలు చేశారు.

11. రిట్ పిటిషన్లు పెండింగ్లో ఉన్న సమయంలో ఐదుగురు సభ్యుల కమిటీ చేసిన హేతుబద్ధీకరణ ప్రక్రియను సమీక్షించేందుకు ప్రభుత్వం త్రిసభ్య కమిటీని ఏర్పాటు చేసింది. అయితే ఈ కమిటీ ఇప్పటి వరకు ఎలాంటి నివేదికను సమర్పించలేదు. దీనికి సమాంతరంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఉన్నత విద్యామండలి ఇద్దరు మాజీ వైస్ చాన్సలర్లు, కార్యదర్శితో కొత్త కమిటీని నియమించింది. యూనివర్సిటీ గ్రాంట్స్ కమిషన్ జారీ చేసిన మార్గదర్శకాలకు అనుగుణంగా లేనందున గతంలో జరిగిన హేతుబద్ధీకరణ ప్రక్రియను రద్దు చేయాలని సిఫార్సు చేస్తూ ఈ కమిటీ 31.08.2020న నివేదిక సమర్పించింది. అదే రోజు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఉన్నత విద్యామండలి ఈ నివేదికను ప్రభుత్వానికి పంపింది. ఈ సిఫారసును ప్రభుత్వం ఆమోదిస్తున్నట్లు ప్రభుత్వం దాఖలు చేసిన కౌంటర్ లో పేర్కొన్నారు.

12. జీవో ఎంఎస్ నెం.995, జీవో ఎంఎస్ నెం.420, జీవోఎంఎస్ నెం.456, జీవోఎంఎస్ నెం.456, జీవోఎంఎస్ నెం.28, 30, 40, 30, 30, 30, 2017 తేదీల్లో జారీ చేసిన జీవోఎంఎస్ నెం.2, జీవోఎంఎస్ నెం.9లను సవాలు చేస్తూ కొందరు అభ్యర్థులు వివిధ రిట్ పిటిషన్ల ద్వారా ఈ కోర్టును ఆశ్రయించారు. వివిధ పోస్టుల్లో నియమితులవుతారని ఆశిస్తున్న పలువురు అభ్యర్థులు నియామక ప్రక్రియను త్వరగా పూర్తి చేయాలని కోరుతూ రిట్ పిటిషన్లు దాఖలు చేశారు.

13. సంబంధిత జీవోల కింద రిజర్వేషన్ల అమలు ప్రక్రియ, విశ్వవిద్యాలయాలు జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్లు లోపభూయిష్టంగా ఉన్నాయని, వాటిని పక్కన పెట్టాల్సిన అవసరం ఉందని, రాఘవులు కమిటీ నివేదిక ఆధారంగా రాష్ట్రం/విశ్వవిద్యాలయాలు చేపట్టిన హేతుబద్ధీకరణ ప్రక్రియను రద్దు చేయాల్సిన అవసరం ఉందని మొదటి విడత రిట్ పిటిషన్లలో సవాలుకు కారణాలు ఉన్నాయి. ఇది యుజిసి జారీ చేసిన మార్గదర్శకాలను ఉల్లంఘిస్తుంది మరియు ఏదైనా నియామకం చేయడానికి ముందు మొత్తం ప్రక్రియను యుజిసి మార్గదర్శకాలకు అనుగుణంగా పునర్నిర్మించాల్సి ఉంటుంది.

14. రిట్ పిటిషన్ల మొదటి విడతలో పిటిషనర్లు డబ్ల్యూపీ నెం.1942/2018, 2975/2018, 3474/2018, 3489/2018, 36716/2018లలో తాత్కాలిక/ఒప్పంద ప్రాతిపదికన కొంతకాలంగా ఆయా విశ్వవిద్యాలయాల్లో బోధనా సిబ్బందిగా పనిచేస్తూ, క్రమబద్ధీకరణ కోరుతున్నారు. రెగ్యులర్ రిక్రూట్ మెంట్ ప్రక్రియ తరహాలోనే తమను రిక్రూట్ చేసుకున్నారని, కొంతకాలంగా పనిచేస్తున్నారని, సుదీర్ఘ సర్వీసు దృష్ట్యా క్రమబద్ధీకరణకు అర్హులని వారి వాదన. ఆచార్య నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయం, కృష్ణా విశ్వవిద్యాలయంలో క్రమబద్ధీకరణ అంశాలను పరిశీలించేందుకు ద్విసభ్య కమిటీని నియమించారని, కమిటీ నివేదిక కోసం వేచి చూడకుండా నియామక ప్రక్రియ చేపట్టారని, ఇది ఏకపక్షంగా ఉందని, కాంట్రాక్టు బోధనా సిబ్బంది హక్కులకు భంగం కలిగిస్తుందని డబ్ల్యూపీ నెం.2975/2018, 3489/2018లో మరో వాదన ఉంది.

15. రిజర్వేషన్ విధానం అమలుకు సవాలు కింది విధంగా ఉంది:

ఎ) విశ్వవిద్యాలయాలు విశ్వవిద్యాలయంలోని అన్ని టీచింగ్ పోస్టులను ఆర్ట్స్, సైన్స్ మరియు ఇంజనీరింగ్ అనే మూడు గ్రూపులుగా విభజించి, రోస్టర్ పాయింట్లను వర్తింపజేయడానికి ప్రతి గ్రూపును యూనిట్గా తీసుకునే విధానాన్ని అనుసరిస్తున్నాయి. వివేకానంద్ తివారీ కేసులో అలహాబాద్ హైకోర్టు

ఇచ్చిన తీర్పు దృష్ట్యా ఈ సమూహ పద్ధతి ఆమోదయోగ్యం కాదని, డిపార్ట్ మెంట్/సబ్జెక్టును మాత్రమే ఒక యూనిట్ గా పరిగణించవచ్చని సుప్రీంకోర్టు స్పష్టం చేసింది. ఈ తీర్పుల ప్రకారం రిజర్వేషన్ల యూనిట్ డిపార్ట్ మెంట్/సబ్జెక్ట్ గా ఉండాలి తప్ప పైన పేర్కొన్న సమూహం కాదు.

బి) నోటిఫికేషన్ల ప్రకారం రిజర్వేషన్ విధానాన్ని అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్, అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్ పోస్టులకు మాత్రమే వర్తింపజేశారు. యూజీసీ మార్గదర్శకాలు 2006లో ప్రొఫెసర్ పోస్టులకు కూడా రిజర్వేషన్లు కల్పించాలని, ఇది రాష్ట్ర విశ్వవిద్యాలయాలతో సహా అన్ని విశ్వవిద్యాలయాలకు వర్తిస్తుందని, అందువల్ల ప్రొఫెసర్ల పోస్టులను కూడా రిజర్వేషన్ ప్రయోజనం కోసం చేర్చాల్సిన అవసరం ఉందన్నారు. అయితే ప్రొఫెసర్ పోస్టుకు రిజర్వేషన్లు లేవని, అది సరికాదనే వైఖరిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకుంది.

సి) ప్రొఫెసర్ల ఉద్యోగాల్లో మహిళలకు రిజర్వేషన్లు కల్పిస్తూ 21.12.1995న రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జీవో ఎంఎస్ నెం.456 జారీ చేసింది. అయితే నోటిఫికేషన్లలో అలాంటి నిబంధనేమీ పెట్టలేదు.

డి) రోస్టర్ పాయింట్ విధానాన్ని ఖాళీల ఆధారంగా కాకుండా పోస్టుల ఆధారంగా వర్తింపజేయాలి. అయితే నోటిఫికేషన్లో పోస్టుల ఆధారంగా కాకుండా ఖాళీల ఆధారంగా రోస్టర్ పాయింట్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్లు కల్పించారు. మహిళా అభ్యర్థులకు రిజర్వేషన్లు కల్పించే 21.12.1995 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.456 కూడా పోస్టుల ఆధారంగా కాకుండా ఖాళీల ఆధారంగా రోస్టర్ పాయింట్లను నిర్దేశిస్తోంది. రోస్టర్ పాయింట్ విధానాన్ని అమలు చేసే ఈ విధానం గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు ఆదేశాలను ఉల్లంఘించడమేనని ఆర్కే సబర్వాల్ పేర్కొన్నారు. పంజాబ్ రాష్ట్రం 4 మరియు తదనంతర తీర్పులు. అందువల్ల, జీవో ఎంఎస్ నెం.995 ఎడ్యుకేషన్ (సి) డిపార్ట్ మెంట్ తేది 16.12.1982, జీవో ఎంఎస్ నెం.420 ఎడ్యుకేషన్ (యూఈ). ఐ-ఐ) డిపార్ట్ మెంట్ తేది 18.11.1995 మరియు జి.ఓ.ఎమ్.ఎస్.నెం.456 ఎడ్యుకేషన్ (యు.ఇ. 21.12.1995 నాటి ఐ-ఐ) శాఖను పక్కన పెట్టాలి.

ఇ) మహిళలు, వికలాంగులకు రిజర్వేషన్ల విషయంలో రిజర్వేషన్లు సమాంతరంగా ఉంటాయి మరియు రోస్టర్ లో వారికి నిర్దిష్ట స్లాట్లను కేటాయించలేము.

ఎఫ్) వికలాంగుల హక్కుల చట్టం 2016 ప్రకారం వికలాంగులకు రిజర్వేషన్ల విషయంలో రిజర్వేషన్ల శాతం 4 శాతం అని డబ్ల్యూపీ నెం.44932 0ఎఫ్ 2018లో వాదించారు. అయితే వికలాంగులకు 100 పాయింట్ల రోస్టర్ లో 6, 31, 56 (జనరల్ కేటగిరీ) పాయింట్లను రిజర్వ్ చేస్తూ ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేట్ అండ్ సబార్డినేట్ సర్వీస్ రూల్స్ లోని రూల్ 22ను సవరిస్తూ 04.03.2013 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.99, జనరల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ (సర్వీసెస్-డీ) కింద వికలాంగులకు కేవలం 3 శాతం రిజర్వేషన్లు కల్పించారు. హారిజాంటల్ రిజర్వేషన్లకు రోస్టర్ పాయింట్లు కేటాయించలేమన్న కారణంతో వివిధ వికలాంగులకు రోస్టర్ పాయింట్ల కేటాయింపును సవాలు చేస్తున్నారు.

జి) రోస్టర్ పాయింట్ విధానాన్ని అమలు చేయడానికి వర్తింపజేస్తున్న స్టేట్ అండ్ సబార్డినేట్ సర్వీస్ రూల్స్ లోని రూల్ 22లో పోస్ట్ బేస్డ్ రోస్టర్ పాయింట్ సిస్టమ్ కాకుండా ఖాళీ ఆధారిత రోస్టర్ పాయింట్ సిస్టమ్ ను కూడా పొందుపరిచారు.

16. ప్రస్తుత కేసుకు వర్తించే హేతుబద్ధీకరణ ప్రక్రియపై అభ్యంతరాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:

ఎ) రాఘవులు కమిటీ ప్రతి విభాగానికి అవసరమైన అధ్యాపకులను నిర్ణయించడానికి అవసరమైన పనిభారం, విద్యార్థుల సంఖ్య మొదలైన వాటిని అర్థం చేసుకోవడానికి ప్రతి విశ్వవిద్యాలయంలోని విభాగాల అధ్యాపకులను సందర్శించలేదు లేదా సంప్రదించలేదు. ఈ పరిస్థితుల్లో రాఘవులు కమిటీ ఇచ్చిన నివేదిక వాస్తవికతకు భిన్నంగా ఉందని, వాటిని పునఃసమీక్షించాల్సిన అవసరం ఉందన్నారు.

బి) యూజీసీ మార్గదర్శకాల ప్రకారం ప్రతి విభాగంలో కనీసం 1 ప్రొఫెసర్, ఇద్దరు అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్లు, నలుగురు అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్లు ఉండేలా చూసుకోవాలి. కమిటీ సిఫార్సులు చేయడంతో కొన్ని విభాగాలకు ప్రొఫెసర్లను నియమించని పరిస్థితి ఏర్పడింది.

సి) కమిటీ నివేదికలో ఒక విశ్వవిద్యాలయంలో వివిధ కేటగిరీల పోస్టులకు పనిభారం నిబంధనల ఆధారంగా సిఫార్సులు జరిగాయా, యుజిసి మార్గదర్శకాలను బెంచ్ మార్క్ గా తీసుకున్నారా అని పేర్కొనలేదు.

డి) శాఖల విలీనానికి గల హేతుబద్ధతపై కమిటీ నివేదిక మౌనంగా ఉంది మరియు అటువంటి విలీనం యొక్క సిఫార్సులు అన్ని విశ్వవిద్యాలయాలకు సమానంగా లేదా సమానంగా లేవు. ఇ) ప్రొఫెసర్లు, అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్లు, అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ల వివిధ పదవులను విలీనం చేయడానికి కూడా కమిటీ నివేదిక ఎటువంటి సమర్థనను ఇవ్వలేదు.

17. గతంలో జరిగిన హేతుబద్ధీకరణ ప్రక్రియ సరైన పద్ధతిలో జరగలేదని అంగీకరించిన ప్రభుత్వం ఇప్పుడు ఈ కమిటీ సిఫార్సుల ఆధారంగా చేపట్టిన హేతుబద్ధీకరణ ప్రక్రియను పక్కన పెడతామని తాము దాఖలు చేసిన కౌంటర్ అఫిడవిట్ లో పేర్కొంది.

18. రిక్రూట్మెంట్ కొనసాగించాలని కోరే అభ్యర్థులు ఈ క్రింది విధంగా వాదిస్తారు:-

a) రిట్ లు నిర్వహించబడవు, ఎందుకంటే ఈ ప్రక్రియలో పాల్గొన్న వ్యక్తులు తిరిగి ఆ ప్రక్రియను సవాలు చేయలేరు, ఎందుకంటే ఇది ప్రతిస్పందించడానికి మరియు పునఃసమీక్షించడానికి సమానం.

బి) అలహాబాద్ హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పులో ఏ నిష్పత్తి లేదు మరియు ఏ సందర్భంలోనూ కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయానికి సంబంధించినది. ప్రస్తుత కేసుల్లో నియామకాలు రాష్ట్ర విశ్వవిద్యాలయాలకు సంబంధించినవి కాబట్టి, అలహాబాద్ హైకోర్టు నిష్పత్తి ఏదైనా ఉంటే అది వర్తించదు.

సి) అలహాబాద్ హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు అప్పటికే జరుగుతున్న నియామక ప్రక్రియపై ప్రభావం చూపేలా కాకుండా ఆశాజనకంగా ఉంటుంది.

డి) సెంట్రల్ ఎడ్యుకేషనల్ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ (టీచర్స్ కేడర్ లో రిజర్వేషన్) చట్టం 2019 రాష్ట్ర విశ్వవిద్యాలయాలకు వర్తించదు.

ఇ) రాఘవులు కమిటీ సిఫారసు చేసిన పోస్టుల హేతుబద్ధీకరణపై పునరాలోచన అవసరం లేదు. త్రిసభ్య కమిటీ ఈ వ్యవహారంపై సరైన విచారణ జరపకుండా, గత కమిటీ సిఫార్సులకు భంగం కలిగించేలా ఎలాంటి సమాచారం, ఆధారాలు లేకుండా కేవలం నివేదికను తయారు చేసింది.

ఎఫ్) త్రిసభ్య కమిటీ చేసిన తప్పిదానికి కారణం ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఉన్నత విద్యామండలి నివేదిక అందిన రోజే ప్రభుత్వానికి నివేదిక పంపడం. దానికి ప్రతిగా ప్రభుత్వం పరిస్థితిని మెరుగుపరచలేదు మరియు ఎటువంటి ఆలోచన లేదా చర్చ లేకుండా ఆ నివేదికను గుడ్డిగా ఆమోదించింది.

జి) హేతుబద్ధీకరణ అంశాన్ని పిటిషనర్లు లేవనెత్తలేరు, ఎందుకంటే ఈ అంశాన్ని విశ్వవిద్యాలయాలు ఇంకా పరిగణనలోకి తీసుకోలేదు, ఇది తుది నిర్ణయం తీసుకోవాల్సి ఉంటుంది మరియు ఈ అంశంపై రాష్ట్ర నిర్ణయం సంబంధితం కాకపోవచ్చు.

హెచ్) నోటిఫికేషన్ జారీ చేసిన తరువాత, కొనసాగుతున్న నియామక ప్రక్రియను ప్రభావితం చేయడానికి హేతుబద్ధీకరణ ప్రక్రియను చేపట్టలేము.

19. అలహాబాద్ హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును అంగీకరిస్తూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉమ్మడి అఫిడవిట్ దాఖలు చేసింది. కేంద్ర విద్యా సంస్థల (టీచర్స్ కేడర్ లో రిజర్వేషన్) చట్టం 2019 తరహాలోనే యూనివర్సిటీని పోస్టుల రిజర్వేషన్లకు యూనిట్ గా నిర్ణయిస్తూ చట్టాన్ని కూడా ఆమోదిస్తామని పేర్కొంది. రిక్రూట్ మెంట్ కు అందుబాటులో ఉన్న పోస్టులను గుర్తించే ముందు కొత్తగా హేతుబద్ధీకరణ ప్రక్రియ చేపట్టాలని అభిప్రాయపడింది.

కోర్టు పరిశీలన:

20. ఇరు పక్షాలు లేవనెత్తిన వాదనల్లోని మెరిట్లను పరిశీలించే ముందు, రిట్ పిటిషన్ల నిర్వహణపై శ్రీ వేదుల వెంకట రమణ లేవనెత్తిన ప్రాథమిక అభ్యంతరాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. నియామక ప్రక్రియలో పాల్గొన్న వ్యక్తులు వెనక్కి తిరిగి ఆ ప్రక్రియను సవాలు చేయలేరని, ఇది అప్రోబేట్ మరియు రిప్రోబేట్ కేసుగా పరిగణించబడుతుందని వాదించారు. బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా అండ్ ఓఆర్ఎస్, వి.సుర్జీత్ సింగ్ అండ్ ఓర్స్లో సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును ఆయన ఆధారం చేసుకున్నారు. . ఈ తీర్పును పరిశీలిస్తే ఇలాంటి పిటిషన్లు అనుమతించదగినవేనని గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు అభిప్రాయపడినట్లు తెలుస్తుంది.

> పోటీలో ఉన్న ప్రతివాదులను తమ రిట్ పిటిషన్లలో ఎస్టోపెల్ లేదా నిందించడం మరియు నిందించడం కుదరదు లేదా వారు దోషులు అనే సూత్రం ఆధారంగా ఓడించలేరు. మొదట పోటీలో ఉన్నవారిలో కొందరు కేవలం ఓటర్లు మాత్రమే. సుర్జీత్ సింగ్ కూడా తన రిట్ పిటిషన్ లో తాను అభ్యర్థినని, ఓటరునని పేర్కొన్నారు. ఓడిపోయిన తర్వాత

అభ్యర్థిగా తనను తప్పించారని భావించినప్పటికీ ఓటరుగా ఆయన ఎన్నికలను సవాలు చేయవచ్చు. కానీ ఖచ్చితంగా చెప్పాలంటే, అతను అభ్యర్థిగా నిలబడి లేదా తన ఓటు హక్కును ఉపయోగించి ఎన్నికలలో పాల్గొన్నంత మాత్రాన, అసహ్యకరమైన నిబంధన ఆధారంగా ఎన్నికలు పూర్తిగా చట్టవిరుద్ధం మరియు చెల్లుబాటు కానప్పుడు మొత్తం ఎన్నికలను సవాలు చేయకుండా ఆపలేరని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము. అలాంటప్పుడు ఒకేసారి పొగడ్తలూ, తిరస్కారాలూ అనే ప్రసక్తే లేదు. ఎన్నికలకు ముందే ఓటరు హైకోర్టుకు రావచ్చు. అయితే ఎన్నికలు జరిగిన తర్వాత సవాలు చేయడానికి వచ్చినంత మాత్రాన ఆయన ఏ విధమైన అక్రమాలకు పాల్పడ్డారని చెప్పలేమని, ఆ కారణంగానే ఆయన అనర్హుడని చెప్పలేమన్నారు.

21. ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని విశ్వవిద్యాలయాల్లో అధ్యాపక పోస్టులకు రిజర్వేషన్ల విధానాన్ని సవాలు చేస్తూ, చట్టానికి అనుగుణంగా లేని ప్రస్తుత కేసులను కొనసాగించవచ్చు.

22. ప్రస్తుత సందర్భంలో గమనించాల్సిన మరో పరిణామం ఏమిటంటే, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం మొత్తం నియామక ప్రక్రియను పక్కన పెట్టింది. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయంలో బోధనా అధ్యాపకుల నియామక ప్రక్రియలో వర్సిటీ అధికారులపై వచ్చిన ఆరోపణలపై విచారణ కమిటీని ఏర్పాటు చేస్తూ ఉన్నత విద్యామండలి 22.10.2018న జీవో నంబరు 234ను ప్రభుత్వం జారీ చేసింది. దీనిపై విచారణ జరిపిన ఈ కమిటీ తన నివేదికను ప్రభుత్వానికి సమర్పించగా, అది ఆంధ్రా యూనివర్సిటీకి పంపింది. 10.7.2020న జరిగిన ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం కార్యవర్గ సమావేశంలో ఈ నివేదికను పరిశీలించి మొత్తం ఎంపిక ప్రక్రియను రద్దు చేయాలని తీర్మానించింది. కార్యవర్గం తీసుకున్న ఈ నిర్ణయాన్ని రిజిస్ట్రార్ 19.08.2020న లేఖ ద్వారా ప్రభుత్వానికి పంపారు.

23. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం ప్రారంభించిన నియామక ప్రక్రియకు వ్యతిరేకంగా దాఖలైన డబ్ల్యూపీ నెం.13723/2018, 33051/2018, 33349/2018, 36716/2018తో సహా దాఖలైన రిట్ పిటిషన్లను మరింత పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సిన అవసరం లేదు. అయితే, ఇతర రిట్ పిటిషన్లకు ఉమ్మడిగా ఉండే అంశాలను వారు లేవనెత్తడం, తాజా నియామక ప్రక్రియకు తీసుకెళ్లడం వంటి అంశాలను పరిశీలిస్తున్నారు.

24. ఇప్పుడు పరిశీలనలోకి వచ్చిన అంశాలు:

1. వివేకానంద్ తివారీ కేసులో అలహాబాద్ హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు దృష్ట్యా 16.12.1982 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.995 ద్వారా ప్రవేశపెట్టి, 18.11.1995 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.420 ద్వారా సవరించబడిన సమూహీకరణ విధానం గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు ధృవీకరించిన విధంగా అనుమతించదగినదేనా?

2. సమాజంలోని అణగారిన వర్గాలకు, మహిళలకు కల్పించిన రిజర్వేషన్లు ప్రొఫెసర్ల పోస్టులకు కూడా వర్తిస్తాయా?

3. రూల్ 22 కింద నిర్దేశించిన రోస్టర్ పాయింట్ టేబుల్ యూనివర్సిటీలకు వర్తించే విధంగా ఖాళీల ఆధారితమా లేక పోస్టు ఆధారితమా, ఖాళీల ఆధారంగా ఉంటే దాన్ని పక్కన పెట్టాలా? 4. నోటిఫికేషన్లు ఖాళీ ఆధారిత రిజర్వేషన్లు లేదా పోస్టు ఆధారిత రిజర్వేషన్లను కల్పిస్తాయా, అవి ఖాళీల ఆధారంగా ఉంటే వాటిని అనుమతించవచ్చా?

5. మహిళలకు, వికలాంగులకు రిజర్వేషన్ల కోసం వర్తింపజేస్తున్న రోస్టర్ పాయింట్ టేబుల్ చెల్లుబాటు అవుతుందా, అనుమతించదగినదా?

6. విశ్వవిద్యాలయాలకు వర్తించే ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేట్ అండ్ సబార్డినేట్ సర్వీస్ రూల్స్ లోని రూల్ 22 ప్రకారం రోస్టర్ పాయింట్ టేబుల్ రిజర్వేషన్లకు 50% పరిమితిని ఉల్లంఘిస్తోందా?

7. రాఘువులు కమిటీ సిఫార్సుల ఆధారంగా చేపట్టిన హేతుబద్ధీకరణ ప్రక్రియను కొనసాగించాలా లేక పక్కన పెట్టాలా?

VIII. డబ్ల్యు.పి.నెం.1942/2018, 2975/2018, 3474/2018, 3489/2018 మరియు 36716/2018లోని పిటిషనర్లు తమ సేవలను క్రమబద్ధీకరించడానికి అర్హులేనా?

ఇష్యూ నెం.1:

25. కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయమైన బెనారస్ హిందూ విశ్వవిద్యాలయంలోని వివిధ టీచింగ్ పోస్టుల భర్తీకి ఆసక్తి ఉన్న వ్యక్తుల నుంచి దరఖాస్తులు ఆహ్వానిస్తూ ప్రకటన విడుదల చేసింది. అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్/ అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్/ ప్రొఫెసర్ అన్ని టీచింగ్ ఖాళీలకు మొత్తం విశ్వవిద్యాలయాన్ని ఒక యూనిట్గా పరిగణించి, దాని ఆధారంగా 100 పాయింట్ల రోస్టర్ విధానాన్ని వర్తింపజేయాలని ఈ నోటిఫికేషన్ కోరింది. ఈ నోటిఫికేషన్ ను 2006 యూజీసీ మార్గదర్శకాల్లోని 6(సి), 8(ఎ) (వి)లతో పాటు అలహాబాద్ హైకోర్టులో సవాలు చేశారు. గౌరవనీయ హైకోర్టు వివేకానంద్ తివారీగా తన తీర్పులో, ఇలాంటి సందర్భాల్లో, గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు మరియు అలహాబాద్ హైకోర్టులు రూపొందించిన చట్టాన్ని సమీక్షించిన తరువాత, విశ్వవిద్యాలయాన్ని ఒక యూనిట్గా తీసుకోవడం ద్వారా రిజర్వేషన్లను అమలు చేయలేమని, డిపార్ట్మెంట్ / సబ్జెక్టును ఒక యూనిట్గా పరిగణించడం సరైన మార్గం అని స్థిరంగా పేర్కొంది. రోస్టర్ పాయింట్లను వర్తింపజేయడానికి యూనిట్ డిపార్ట్ మెంట్/సబ్జెక్టుగా ఉండాలని పేర్కొంది. గౌరవనీయ హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు యొక్క ఈ క్రింది ఆమోదం తీర్పు యొక్క నిష్పత్తిని నిర్దేశిస్తుంది:

> 58. విశ్వవిద్యాలయ బోధనా పోస్టుల్లో రిజర్వేషన్ల అమలుకు సంబంధించి స్థిరంగా నిర్దేశించిన చట్టం ప్రకారం రిజర్వేషన్లను శాఖల వారీగా లేదా సబ్జెక్టుల వారీగా వర్తింపజేయాలని, విశ్వవిద్యాలయాన్ని 'యూనిట్'గా కాకుండా 'యూనిట్'గా పరిగణించాలని పై తీర్పుల ద్వారా స్పష్టమవుతోంది.
>
> 59. పైన పేర్కొన్నట్లుగా రిజర్వేషన్లు కార్యనిర్వాహక సూచనల ద్వారా వర్తించబడ్డాయి మరియు ఏ చట్టం ద్వారా కాదు. యుజిసి రూపొందించిన కార్యనిర్వాహక సూచనలు మరియు మార్గదర్శకాలు ప్రత్యక్ష విరుద్ధంగా ఉన్నాయి మరియు 1990 నుండి ఇప్పటి వరకు సుప్రీంకోర్టు మరియు వివిధ హైకోర్టులు నిర్దేశించిన చట్టాన్ని ఉల్లంఘిస్తున్నాయి.
>
> ....

60. xxxxxxxxxxxxx

61. xxxxxxxxxxxx

62. పోస్టు ప్రకటన చేసిన సబ్జెక్టుకు మాస్టర్స్ డిగ్రీ, పీహెచ్డీ, రీసెర్చ్ వర్క్, నెట్ (అనువైన పరీక్ష) ఉత్తీర్ణులై ఉండాలి. అందువల్ల వివిధ సబ్జెక్టుల అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ కు వేర్వేరు సబ్జెక్టుల్లో అర్హత ఉంటుంది. అదేవిధంగా రీడర్/అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్, ప్రొఫెసర్ పోస్టులకు యూజీసీ మార్గదర్శకాల ప్రకారం విద్యార్హతలు కూడా విద్యార్హతలకు అదనంగా పోస్టు అందుబాటులో ఉన్న సంబంధిత సబ్జెక్టులో అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్, అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్ వంటి కింది స్థాయిలో కనీస నిర్దేశిత బోధనా కాలం ఉంటుంది. 'ఎ' సబ్జెక్టులో అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ 'బి', 'సి' లేదా 'డి' సబ్జెక్టులో అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్ లేదా ప్రొఫెసర్ గా ప్రత్యక్ష నియామకానికి దరఖాస్తుదారుడు కాకూడదు. 'ఎ' సబ్జెక్టులో మాత్రమే పోస్టుకు దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు. విభాగాధిపతి కావడానికి సీనియారిటీ అదే సబ్జెక్టులో ఉన్న ఉపాధ్యాయులదే. ఎంట్రీ లెవల్ నుంచి ఉన్నత స్థాయి పోస్టులన్నీ ఎంపిక ద్వారానే జరుగుతుండటంతో వేర్వేరు సబ్జెక్టుల్లో ఒకే స్థాయిలో ఉపాధ్యాయుల మధ్య ఇంటర్ పోటీ ఉండదు. డిపార్ట్ మెంట్ లేదా సబ్జెక్టుతో సంబంధం లేకుండా సీనియారిటీ ఆధారంగా పదోన్నతులు కల్పించే యూనివర్సిటీల్లో టీచింగ్ కేడర్ లో అలాంటి నిబంధన లేదు. వారి పోటీ వారి సబ్జెక్టు/విభాగానికి చెందిన అభ్యర్థులతోనే తప్ప వేర్వేరు సబ్జెక్టుల అభ్యర్థులతో కాదు. ఎందుకంటే ప్రతి సబ్జెక్టు లేదా విభాగానికి చెందిన అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్, రీడర్, అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్, ప్రొఫెసర్ ఒకే పే స్కేల్ లో ఉంటారు కానీ వారి సేవలు బదిలీ చేయబడవు లేదా వారు ఒకరితో ఒకరు పోటీ పడరు. ఈ కారణంగానే విశ్వవిద్యాలయాన్ని 'యూనిట్'గా పరిగణిస్తూ అదే స్థాయిలో పోస్టులను కలపడం పూర్తిగా ఆచరణ సాధ్యం కానిది, ఆచరణ సాధ్యం కాదు. ఇది రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 14, 16లను ఉల్లంఘించడమే అవుతుంది.

63. ప్రతి స్థాయి బోధనకు విశ్వవిద్యాలయాన్ని 'యూనిట్'గా తీసుకొని రోస్టర్ను వర్తింపజేస్తే కొన్ని విభాగాలు/ సబ్జెక్టుల్లో రిజర్వ్డ్ అభ్యర్థులందరూ, మరికొన్ని అన్రిజర్వ్డ్

అభ్యర్థులు మాత్రమే ఉంటారు. మళ్ళీ అలాంటి ప్రతిపాదన వివక్షాపూరితమైనది మరియు అసమంజసమైనది. ఇది రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 14, 16లను ఉల్లంఘించడమే అవుతుంది.

64. పైన పేర్కొన్న అన్ని కారణాల వల్ల యూజీసీ మార్గదర్శకాలు 2006లోని క్లాజ్ 6(సి), 8(ఎ)(వి), 19.02.2008 నాటి యుజిసి లేఖను కొనసాగించలేమని, అందువల్ల మార్గదర్శకాలకు అనుగుణంగా రిజర్వేషన్లను వర్తింపజేసే ప్రకటనను, 19.02.2008 నాటి లేఖను కూడా రద్దు చేయాలని మేము గట్టిగా భావిస్తున్నాము.

26. ఒక సాధారణ సూత్రంగా రోస్టర్ పాయింట్ టేబుల్ ను రిజర్వేషన్ల కోసం డిపార్ట్ మెంట్ లేదా సబ్జెక్టును యూనిట్ గా తీసుకొని వర్తింపజేయాలని అలహాబాద్ హైకోర్టు అభిప్రాయపడినట్లు పై వాక్యం స్పష్టం చేస్తుంది. కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయాలకే పరిమితం కాకుండా సాధారణంగా విశ్వవిద్యాలయాల పనితీరును పరిశీలించడం ద్వారా ఈ సూత్రాన్ని రూపొందించారు. అలహాబాద్ హైకోర్టు నిర్దేశించిన నిష్పత్తి వివిధ విభాగాలు కలిగిన అన్ని విశ్వవిద్యాలయాలకు వర్తిస్తుంది.

27. ఈ తీర్పును గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు సవాలు చేసింది, అది ఆ తీర్పును సమర్థించింది. జనరల్ కేటగిరీలో ఉండి ఇప్పటికే నియమితులైన అభ్యర్థులకు ఇబ్బంది కలగకూడదని, మిగిలిన ఖాళీలతో పాటు రిజర్వ్డ్ ఖాళీలను కూడా తీర్పుకు అనుగుణంగా భర్తీ చేయవచ్చన్న ఆదేశాలతో డాక్టర్ లాల్ చంద్ ప్రసాద్ దాఖలు చేసిన 2017 ఎస్ ఎల్ పి నెం.16515ను 21.07.2017న కొట్టివేశారు. ఎస్.ఎల్.పి(సివిల్)లో భారత యూనియస్ విజ్ఞప్తి. 22.01.2019 న గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు తోసిపుచ్చిన 2018 యొక్క డైరీ.నెం.14318, విజయ్ ప్రకాశ్ భారతి వి. యూనియస్ ఆఫ్ ఇండియా & ఓఆర్ ఎస్, 6 ఈ క్రింది పరిశీలనలతో: " విశ్వజీత్ సింగ్ వర్సెస్ 2009 నాటి తీర్పులో హైకోర్టు తీసుకున్న అభిప్రాయాన్ని (వివేకానంద్ తివారీ వర్సెస్ యూనియస్ ఆఫ్ ఇండియా, 2017 ఎస్ సిసి ఆస్ లైస్ ఆల్ 2729 : (2017) 6 ఆల్ ఎల్ జె 722] ఈ కోర్టు ధృవీకరించింది. [విశ్వజీత్ సింగ్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ యుపి, 2009 ఎస్ సిసి ఆస్ లైస్ ఆల్ 420 : (2009) 3 అంగస్ వాడీ 2929] సంజీప్ కుమార్ వర్సెస్ సంజీప్ కుమార్ వర్సెస్ 19-1-2017 నాటి ఉత్తర్వు ద్వారా. స్టేట్ ఆఫ్ యుపి [సంజీప్ కుమార్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ యుపి, (2019) 12 ఎస్ సిసి 385] ఈ ఉత్తర్వుల్లో జోక్యం చేసుకోవడానికి

మాకు ఎటువంటి ఆధారం కనిపించడం లేదు [వివేకానంద్ తివారీ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా, 2017 ఎస్ సిసి ఆన్ లైన్ ఆల్ 2729 : (2017) 6 ఆల్ ఎల్ జె 722]

28. అలహాబాద్ హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పుపై దాఖలైన అప్పీళ్లను కొట్టివేసిన దృష్ట్యా, గౌరవనీయులైన అలహాబాద్ హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు సుప్రీంకోర్టు ఆదేశాల్లో విలీనమైందని, ఈ కోర్టుకు కట్టుబడి ఉంటుందని భావించాల్సి ఉంటుంది. ఈ తీర్పుల్లో నిర్దేశించిన సూత్రం ఏమిటంటే రోస్టర్ పాయింట్ విధానాన్ని సబ్జెక్టులు/విభాగాల వారీగా మాత్రమే పాటించాలి. తత్ఫలితంగా 16.12.1982 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.995, 18.11.1995 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.420 ప్రకారం ఏర్పాటు చేసిన గ్రూపులను రోస్టర్ పాయింట్ టేబుల్ ను వర్తింపజేసే యూనిట్లుగా పరిగణించే విధానం గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు ధృవీకరించిన అలహాబాద్ హైకోర్టు తీర్పును ఉల్లంఘించడమే అవుతుంది.

29. నియామక ప్రక్రియను కొనసాగించాలని కోరుతున్న అభ్యర్థులు 07.04.2017న అలహాబాద్ హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును గౌరవ సుప్రీంకోర్టు ధృవీకరించిందని, 30.06.2017 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.28 నుంచి 41 వరకు జీవో ఎంఎస్ నెం.28 నుంచి 41 జారీ చేయడం ద్వారా నియామక ప్రక్రియ ప్రారంభమైన తర్వాతనే తీర్పును ప్రభావితం చేస్తుందని వాదిస్తారు. ఈ వాదనను రెండు కారణాల వల్ల అంగీకరించలేం. అంటే 07.04.2017న అలహాబాద్ హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు జీవో ఎంఎస్ నెం.28 నుంచి 41 వరకు ఉంది. ఉద్యోగ నోటిఫికేషన్లు వెలువడక ముందే 21.7.2017న ఈ తీర్పుపై అప్పీలును కొట్టివేశారు. మరో కారణంతో ఈ వాదనను అంగీకరించలేమని, తీర్పు అనేది ప్రస్తుత చట్టాల ప్రకటన మాత్రమేనని, జీవో ఎంఎస్ 995, జీవో ఎంఎస్ నెం.420 ప్రకారం అనుసరించిన విధానం తప్పు అని ప్రకటించడం అప్పటి నుంచి వర్తిస్తుందని జీవోలు జారీ చేశారు.

30. పైన పేర్కొన్న కారణాల వల్ల 16.12.1982 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.995, విద్యాశాఖ (సి) విభాగం, 18.11.1995 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.420లను పక్కన పెట్టారు.

<u>ఇష్యూ నెం.2</u>

31. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం 20.11.1982 నాటి జీవో ఎంఎస్ 927 ద్వారా సమాజంలోని అణగారిన వర్గాలకు, కేవలం అసిస్టెంట్, అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్ల పోస్టులకు మాత్రమే రిజర్వేషన్లు

కల్పించింది. ఆ తరువాత, ప్రొఫెసర్ పోస్టుకు అటువంటి రిజర్వేషన్లను పొడిగించే ఎటువంటి ప్రొసీడింగ్, గవర్నమెంట్ ఆర్డర్ లేదా శాసనం ఈ కోర్టు ముందు చూపించబడలేదు లేదా ఉంచబడలేదు. అందుకనుగుణంగా సమాజంలోని అణగారిన వర్గాలకు ప్రభుత్వ చట్టం ద్వారా గానీ, కార్యనిర్వాహక నిర్ణయం ద్వారా గానీ ప్రొఫెసర్ పదవికి రిజర్వేషన్లు కల్పించలేదని భావించాల్సి ఉంటుంది.

32. యూజీసీ 2006 మార్గదర్శకాల్లోని 6వ గైడ్లైన్స్ ఇలా ఉంది.

6. కవరేజీ మరియు అనువర్తనం:

(ఎ) అన్ని టీచింగ్ పోస్టులకు రిజర్వేషన్ వర్తిస్తుంది.

లెక్చరర్లు, రీడర్లు, ప్రొఫెసర్లు లేదా ఇతర పేర్లతో పోస్టులు, మరియు అన్ని విశ్వవిద్యాలయాలు, డీమ్డ్ విశ్వవిద్యాలయాలు, కళాశాలలు మరియు ఇతర గ్రాంట్-ఇన్-ఎయిడ్ లేదా పరిశోధన సంస్థలు మరియు కేంద్రాల బోధనేతర సిబ్బంది యొక్క అన్ని పోస్టులకు;

33. ఈ మార్గదర్శకాల ఆధారంగా ఈ మార్గదర్శకాలు అన్ని విశ్వవిద్యాలయాలకు వర్తిస్తాయని, అందువల్ల ప్రొఫెసర్ పోస్టుకు కూడా రిజర్వేషన్లు కల్పించాల్సి ఉంటుందని పిటిషనర్లు వాదిస్తారు.

34. ముందు, ఈ వాదనను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే, ఈ మార్గదర్శకాలు ఏ పరిస్థితుల్లో జారీ అయ్యాయో చూడాలి. కేంద్ర ప్రభుత్వ రిజర్వేషన్ విధానం అమలుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎప్పటికప్పుడు పలు సూచనలు జారీ చేస్తోంది. అటువంటి సూచనలకు కొనసాగింపుగా, మానవ వనరుల అభివృద్ధి మంత్రిత్వ శాఖ, 06.12.2005 నాటి వారి ఆర్డర్ నెం.ఎఫ్.6-30/2005 యు-5 ద్వారా, మార్గదర్శకాల్లోనే నమోదు చేయబడింది, కేంద్ర ప్రభుత్వ రిజర్వేషన్ విధానాన్ని అమలు చేయడానికి మార్గదర్శకాలను ఈ క్రింది నిబంధనలలో రూపొందించాలని విశ్వవిద్యాలయ గ్రాంట్స్ కమిషన్ను ఆదేశించింది:

ప్రభుత్వ ఖజానా నుంచి గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ అందుకుంటున్న డీమ్డ్ టు బీ యూనివర్సిటీలు, సంస్థల్లో బోధన, బోధనేతర పోస్టుల ప్రవేశాలు,

నియామకాల్లో రిజర్వేషన్ల శాతం షెడ్యూల్డ్ కులాలకు 15 శాతం, షెడ్యూల్డ్ తెగలకు 7.5 శాతం ఉండాలన్నది కేంద్ర ప్రభుత్వ విధానం.

ఇకపై యుజిసి అని పిలువబడే యూనివర్శిటీ గ్రాంట్స్ కమిషన్, కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయాలు మరియు డీమ్డ్ విశ్వవిద్యాలయాలు మరియు సంస్థలలో ప్రవేశాలు మరియు బోధన మరియు బోధనేతర పోస్టుల భర్తీ విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వ విధానాన్ని అమలు చేయడానికి బాధ్యత వహించే చట్టబద్ధమైన స్వయంప్రతిపత్తి సంస్థ;

డీమ్డ్ యూనివర్శిటీలుగా గుర్తింపు పొందిన సెంట్రల్ యూనివర్సిటీలు, గ్రాంట్ ఇన్ స్టిట్యూట్ లలో రిజర్వేషన్ విధానాన్ని సమర్థవంతంగా అమలు చేయడంలో యూజీసీ విఫలమైంది. కాబట్టి, యూనివర్సిటీ గ్రాంట్స్ కమిషన్ చట్టం, 1958లోని సెక్షన్ 20(1) కింద ఉన్న అధికారాలను ఉపయోగించి రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 30(1) ప్రకారం మైనారిటీ సంస్థల్లో మినహా కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయాలు, ప్రభుత్వ నిధుల నుంచి సహాయం పొందే డీమ్డ్ విశ్వవిద్యాలయాల్లో రిజర్వేషన్ విధానాన్ని సమర్థవంతంగా అమలు చేసేలా చూడాలని ప్రభుత్వం యూజీసీని ఆదేశిస్తోంది.

35. పై సూచనలకు అనుగుణంగా యూనివర్శిటీ గ్రాంట్స్ కమిషన్ 2006 మార్గదర్శకాలను జారీ చేసింది మరియు గ్రాంట్-ఇన్-ఎయిడ్ పొందే విశ్వవిద్యాలయాలుగా పరిగణించబడే కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయాలు మరియు సంస్థలకు మాత్రమే వర్తిస్తుంది.

36. ఇది కాకుండా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం భిన్నమైన పాలనను అనుసరిస్తోంది. యూజీసీ 2006 గైడ్ లైన్స్ నెం.7(ఎ) ప్రకారం షెడ్యూల్డ్ తెగలు, షెడ్యూల్డ్ కులాల సభ్యులకు మాత్రమే రిజర్వేషన్లు కల్పించారు. ఇతర వెనుకబడిన తరగతుల సభ్యులకు రిజర్వేషన్లు కల్పించలేదు. రాష్ట్ర రిజర్వేషన్ విధానంలో ఇలాంటి నిబంధన ఉంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం 16.12.1982న అమలు చేసిన జీవో ఎంఎస్ నెం.995లో రోస్టర్ పట్టిక అమలుకు గ్రూపింగ్ విధానం ఉంది. యూనివర్సిటీ గ్రాంట్స్ కమిషన్ మార్గదర్శకాల ప్రకారం మొత్తం క్యాడర్ ను ఒకే యూనిట్ గా పరిగణించాలి. అదేవిధంగా, ఉత్తరప్రదేశ్

రాష్ట్రం కూడా 2006 మార్గదర్శకాలకు విరుద్ధంగా ఉత్తర ప్రదేశ్ పబ్లిక్ సర్వీసెస్ (షెడ్యూల్డ్ కులాలు, షెడ్యూల్డ్ తెగలు మరియు ఇతర వెనుకబడిన తరగతులకు రిజర్వేషన్లు) చట్టం, 1994 రూపంలో ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాట్లు చేసింది. యుజిసి మార్గదర్శకాలు యుజిసి లేదా సంబంధిత రాష్ట్రాలు రాష్ట్ర విశ్వవిద్యాలయాలకు వర్తించవని ఇది రుజువు చేస్తుంది. దీని ప్రకారం 2006 మార్గదర్శకాలు రాష్ట్ర విశ్వవిద్యాలయాలకు వర్తించవు. ఈ మార్గదర్శకాలు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి సహాయం పొందే కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయాలు మరియు డీమ్డ్ టు బి విశ్వవిద్యాలయాలకు మాత్రమే వర్తిస్తాయి మరియు రాష్ట్ర విశ్వవిద్యాలయాలకు కాదు.

37. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం జీవో ఎంఎస్ నెం.456 ద్వారా విశ్వవిద్యాలయాల్లో బోధన, బోధనేతర కోర్సుల్లో మహిళలకు 30 శాతం వరకు రిజర్వేషన్లు కల్పించింది. జీవో ఎంఎస్ నెం.456లోని సంబంధిత నిబంధన -

> (i) ఏ కారణం చేతనైనా, తగిన మహిళా అభ్యర్థులు వారి పాయింట్లకు అనుగుణంగా అందుబాటులో లేనట్లయితే, అటువంటి పోస్టులను వారి లభ్యతకు లోబడి పురుష అభ్యర్థులతో భర్తీ చేయాలి. ఖాళీ పాయింట్ల స్లైడింగ్ ను ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ అనుమతించరు. ప్రత్యక్ష నియామకాలు జరిగే విశ్వవిద్యాలయాల్లో లెక్చరర్లు, రీడర్లు, ప్రొఫెసర్లు వంటి అన్ని కేడర్ల టీచింగ్ పోస్టులకు ఈ ఉత్తర్వులు వర్తిస్తాయి.
>
> 2. విశ్వవిద్యాలయాల్లో బోధనేతర సిబ్బంది ప్రత్యక్ష నియామకాలకు కూడా మహిళలకు 30 శాతం రిజర్వేషన్లు కల్పిస్తూ జారీ చేసిన ఉత్తర్వులు వర్తిస్తాయి.

38. ఈ జీవోలో ప్రొఫెసర్ల పోస్టులను చేర్చడం అనాలోచితంగా జరిగిందా లేక ప్రభుత్వ ఉద్దేశపూర్వక విధానమా అనేది స్పష్టంగా తెలియడం లేదు. అయితే, ఈ నిబంధన అస్పష్టంగా ఉంది మరియు అమలు చేయవలసి ఉంటుంది. దీని ప్రకారం ప్రొఫెసర్ల పోస్టుల్లో 33.33 శాతం రిజర్వేషన్లను మహిళా అభ్యర్థులకు వర్తింపజేయాలి.

39. దీని ప్రకారం 2018లో సవరించిన యూనివర్సిటీ గ్రాంట్స్ కమిషన్ మార్గదర్శకాలు రాష్ట్ర విశ్వవిద్యాలయాలకు వర్తించవని, సమాజంలోని అణగారిన వర్గాలకు ప్రొఫెసర్ పోస్టుకు రిజర్వేషన్లు కల్పించలేదని పేర్కొంది. ప్రొఫెసర్ల నియామకంలో మహిళా అభ్యర్థులకు 33.33 శాతం రిజర్వేషన్లు కల్పించనున్నారు.

40. ఇష్యూ నెం.3 నుంచి 6 వరకు సమాధానం చెప్పే ముందు రిక్రూట్ మెంట్ సమయంలో రోస్టర్ పాయింట్లను ఉపయోగించే విధానం, వర్టికల్ రిజర్వేషన్, హారిజాంటల్ రిజర్వేషన్ విధానాన్ని అర్థం చేసుకోవాలి.

41. రిజర్వేషన్ల అమలులో భాగంగా అధికారులు రోస్టర్ విధానాన్ని ఉపయోగిస్తున్నారు. ఈ వ్యవస్థ యొక్క రూపురేఖలను గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు ఆర్.కె.సబర్వాల్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ పంజాబ్, (1995) 2 ఎస్సిసి 745 : 1995 ఎస్సిసి (ఎల్ అండ్ ఎస్) 548 : (1995) 29 ఎటిసి 481 పేజీ 750 వద్ద నిర్దేశించింది:

> 5. పిటిషనర్ల తరఫు న్యాయవాది లేవనెత్తిన రెండో వాదనలో గణనీయమైన బలం కనిపిస్తోంది. ప్రభుత్వ ఆదేశాల మేరకు కల్పించిన రిజర్వేషన్లు ప్రతి శాఖలో నిర్వహించాల్సిన రోస్టర్ ప్రకారమే అమలు చేయాలి. రోస్టర్ ను ఏటా రన్నింగ్ అకౌంట్ రూపంలో అమలు చేస్తారు. షెడ్యూల్డ్ కులాలు/ షెడ్యూల్డ్ తెగలు మరియు వెనుకబడిన తరగతులు వారి రిజర్వ్డ్ పోస్టుల శాతాన్ని పొందేలా చూడటం "రన్నింగ్ అకౌంట్" యొక్క ఉద్దేశ్యం. ఆదేశాల్లో "రన్నింగ్ అకౌంట్" అనే భావనను అతిగా రిజర్వేషన్ కు దారితీయకుండా అర్థం చేసుకోవాలి. "16% పోస్టులు..." షెడ్యూల్డ్ కులాలు మరియు వెనుకబడిన తరగతుల సభ్యులకు రిజర్వ్ చేయబడ్డాయి. సీరియల్ నంబర్లు 1, 7, 15, 22, 30, 37, 44, 51, 58, 65, 72, 80, 87, 91 పోస్టులను షెడ్యూల్డ్ కులాలకు రిజర్వు చేసి రోస్టర్లో కేటాయించారు. రోస్టర్ పాయింట్లు 26 మరియు 76 వెనుకబడిన తరగతుల సభ్యులకు రిజర్వు చేయబడ్డాయి. ఒక కేడర్ కు రిక్రూట్

మెంట్ ప్రారంభమైతే రోస్టర్ లో కేటాయించిన 14 పోస్టులను షెడ్యూల్డ్ కులాల సభ్యుల నుంచి భర్తీ చేయాల్సి ఉంటుంది. ఉదాహరణకు ఒక కేడర్ లో మొదటి పోస్టు షెడ్యూల్డ్ కులానికి, ఆ తర్వాత ఆ వర్గానికి 7, 15, 22, 91వ పోస్టు వరకు దక్కాలి. ఒక కేడర్ లో మొత్తం పోస్టుల సంఖ్యను రోస్టర్ అమలు ద్వారా భర్తీ చేస్తే నిర్దేశిత ఆదేశాల మేరకు ఫలితం లభిస్తుంది. అంటే 100 పోస్టుల క్యాడర్ లో షెడ్యూల్డ్ కులాలు, వెనుకబడిన తరగతులకు రోస్టర్ లో కేటాయించిన పోస్టులను భర్తీ చేసినప్పుడు రిజర్వ్ డ్ కేటగిరీలకు కల్పించిన రిజర్వేషన్ల శాతాన్ని సాధిస్తారు. ఆ తర్వాత రోస్టర్ ను అమలు చేయడం సమంజసంగా కనిపించడం లేదు. నిర్దేశిత ఆదేశాల ప్రకారం ఇచ్చిన కోటా చేరే వరకు మాత్రమే 'రన్నింగ్ అకౌంట్' పనిచేయాలి తప్ప ఆ తర్వాత కాదు. నిర్ణీత శాతం పోస్టులను భర్తీ చేసిన తర్వాత తగిన సంఖ్యా పరీక్ష నిర్వహించి ఆ తర్వాత రోస్టర్ మనుగడ సాగించదు. రిజర్వేషన్ శాతం అనేది రాష్ట్ర సర్వీసుల్లో వెనుకబడిన తరగతులకు కావలసిన ప్రాతినిధ్యం మరియు వారి జనాభాకు సంబంధించి లెక్కించిన నిష్పత్తి ఆధారంగా జనాభా అంచనాకు అనుగుణంగా ఉంటుంది. పోస్టుల సంఖ్యా కోటా అనేది మారుతున్న సరిహద్దు కాదు, కానీ తగిన మనస్సుతో కూడిన సంఖ్యను సూచిస్తుంది. అందువల్ల, వెనుకబడిన తరగతులు మరియు జనరల్ కేటగిరీకి సమాన అవకాశాలు కల్పించడానికి ఏకైక మార్గం రోస్టర్లో వారికి కేటాయించిన పోస్టులను సంబంధిత నియామకాలు / పదోన్నతులు ఆక్రమించే వరకు రోస్టర్ పనిచేయడానికి అనుమతించడం. ఆ తర్వాత రోస్టర్, "రన్నింగ్ అకౌంట్" నిర్వహణ ముగియాలి. ప్రాథమిక పోస్టులను భర్తీ చేసిన తర్వాత కేడర్ లో తలెత్తే ఖాళీలకు ఎలాంటి ఇబ్బంది ఉండదు. ఫలానా పోస్టులో పర్మినెంట్ లేదా టెంపరరీ పోస్టు ఖాళీగా ఉన్నప్పుడు ఆ పోస్టు ఏ కేటగిరీకి

చెందిందో ఆ పోస్టును భర్తీ చేయాలి. ఉదాహరణకు రోస్టర్ పాయింట్లు 1, 7, 15లో పదవుల్లో ఉన్న షెడ్యూల్డ్ కులాల వారు పదవీ విరమణ చేస్తే ఈ స్లాట్లను షెడ్యూల్డ్ కులాలకు చెందిన వ్యక్తుల నుంచి భర్తీ చేయాలి. అదేవిధంగా 8 నుంచి 14 లేదా 23 నుంచి 29 పాయింట్ల వద్ద పదవిలో ఉన్నవారు పదవీ విరమణ చేస్తే ఈ స్లాట్లను జనరల్ కేటగిరీ నుంచి భర్తీ చేయాల్సి ఉంటుంది. ఈ విధానాన్ని అనుసరించడం ద్వారా రిజర్వేషన్ల శాతంలో లోటు లేదా అధికం ఉండదు.

6. రిజర్వేషన్లు కల్పించే కార్యనిర్వాహక ఆదేశాల్లో తరచూ ఉపయోగించే 'పోస్టులు', 'ఖాళీలు' అనే పదాలు సమస్యాత్మకమైనవి. 'పోస్ట్' అనే పదానికి నియామకం, ఉద్యోగం, కార్యాలయం లేదా ఉపాధి అని అర్థం. ఒక వ్యక్తిని నియమించే పదవి. 'ఖాళీ' అంటే ఖాళీగా ఉన్న పోస్టు లేదా కార్యాలయం అని అర్థం. ఈ రెండు వ్యక్తీకరణల యొక్క స్పష్టమైన అర్థం 'ఖాళీ' ఏర్పడటానికి వీలుగా ఒక 'పదవి' ఉనికిలో ఉండాలని స్పష్టం చేస్తుంది. కేడర్-స్ట్రెంత్ ను ఎల్లప్పుడూ కేడర్ తో కూడిన పోస్టుల సంఖ్య ద్వారా కొలుస్తారు. కేడర్ లో ఒక పోస్టుకు సంబంధించి మాత్రమే నియామకానికి పరిగణనలోకి తీసుకునే హక్కును క్లెయిమ్ చేసుకోవచ్చు. ఫలితంగా కేడర్-స్ట్రెంత్ ఉన్న పోస్టుల సంఖ్యకు సంబంధించి రిజర్వేషన్ల శాతాన్ని లెక్కించాల్సి ఉంటుంది. రిజర్వేషన్ల శాతాన్ని నిర్వహించడంలో 'ఖాళీ' అనే భావనకు సంబంధం లేదు. 7. ఒక కేడర్లో అన్ని రోస్టర్ పాయింట్లు నింపినప్పుడు అవసరమైన శాతం రిజర్వేషన్లు సాధించబడతాయి. రిజర్వేషన్ విధానానికి అనుగుణంగా మొత్తం కేడర్ లో షెడ్యూల్డ్ కులాలు/ తెగలు, వెనుకబడిన తరగతులకు పూర్తి ప్రాతినిధ్యం ఉంటే ఆ తర్వాత కేడర్ లో ఉత్పన్నమయ్యే ఖాళీలను ఆయా ఖాళీల కేటగిరీ వ్యక్తుల నుంచి భర్తీ చేయాలి.

42. గౌరవనీయులైన సుప్రీంకోర్టు నిర్దేశించిన పై సూత్రాలు నిరంతరం పాటించబడ్డాయి మరియు ఇప్పుడు ఈ అంశంలో స్థిరమైన చట్టంగా ఉన్నాయి. పైన పేర్కొన్న సూత్రాలు సమాజంలోని అణగారిన వర్గాలకు కల్పించిన రిజర్వేషన్ల విషయంలో, రోస్టర్ పాయింట్ వ్యవస్థ కేవలం పోస్ట్ ఆధారిత రోస్టర్ పాయింట్ వ్యవస్థగా మాత్రమే ఉంటుంది మరియు ఖాళీల ఆధారంగా కాదు.

43. దివ్యాంగులు, మహిళలకు రిజర్వేషన్ ప్రయోజనాలను వర్తింపజేసే క్రమంలో రిజర్వేషన్ల విషయంలో న్యాయస్థానాలు నిర్దేశించిన 50% పరిమితిని ఈ రిజర్వేషన్లు ఉల్లంఘిస్తాయా అనే అంశం పరిశీలనకు వచ్చింది. ఈ విషయాన్ని ప్రస్తావిస్తూ గౌరవనీయులైన జస్టిస్ జీవన్ రెడ్డి, ఇంద్రా సాహ్నీ వర్సెస్ లో మెజారిటీ కోసం మాట్లాడారు. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా 7 పేరా నెం.812లో ఈ క్రింది విధంగా పేర్కొంది:

> ఆర్టికల్ 16(4) ప్రకారం వెనుకబడిన తరగతులకు అనుకూలంగా చేసిన రిజర్వేషన్లకు మాత్రమే ఈ 50 శాతం నిబంధన వర్తిస్తుందని తాము అభిప్రాయపడుతున్నామని చెప్పారు. ఈ సమయంలో ఒక చిన్న వివరణ ఉంది: అన్ని రిజర్వేషన్లు ఒకే స్వభావం కలిగి ఉండవు. రిజర్వేషన్లలో రెండు రకాలు ఉన్నాయి, వీటిని సౌలభ్యం కోసం , 'వర్టికల్ రిజర్వేషన్లు' మరియు 'సమాంతర రిజర్వేషన్లు' అని పిలుస్తారు. షెడ్యూల్డ్ కులాలు, షెడ్యూల్డ్ తెగలు మరియు ఇతర వెనుకబడిన తరగతులకు అనుకూలంగా ఉన్న రిజర్వేషన్లను (ఆర్టికల్ 16 (4) ప్రకారం) నిలువు రిజర్వేషన్లు అని పిలుస్తారు, అయితే శారీరక వికలాంగులకు అనుకూలంగా ఉన్న రిజర్వేషన్లను (ఆర్టికల్ 16 యొక్క క్లాజ్ (1) ప్రకారం) సమాంతర రిజర్వేషన్లుగా పేర్కొనవచ్చు. సమాంతర రిజర్వేషన్లు వర్టికల్ రిజర్వేషన్లకు అడ్డంగా ఉంటాయి - దీనిని ఇంటర్ లాకింగ్ రిజర్వేషన్లు అంటారు. ఇంకా స్పష్టంగా చెప్పాలంటే, 3% ఖాళీలు శారీరక వికలాంగులకు కేటాయించబడ్డాయని అనుకుందాం; ఇది ఆర్టికల్ 16లోని క్లాజ్ (1)కు సంబంధించిన రిజర్వేషన్ అవుతుంది. ఈ కోటాకు వ్యతిరేకంగా ఎంపికైన వ్యక్తులను తగిన కేటగిరీలో ఉంచుతారు; అతను ఎస్సీ కేటగిరీకి చెందినవాడైతే

అవసరమైన సర్దుబాట్లు చేసి ఆ కోటాలో ఉంచుతారు; అదేవిధంగా, అతను ఓపెన్ కాంపిటీషన్ (ఓసి) కేటగిరీకి చెందినవాడైతే, అవసరమైన సర్దుబాట్లు చేయడం ద్వారా అతన్ని ఆ కేటగిరీలో ఉంచుతారు. ఈ సమాంతర రిజర్వేషన్లు కల్పించిన తరువాత కూడా, వెనుకబడిన తరగతి పౌరులకు అనుకూలంగా రిజర్వేషన్ల శాతం అలాగే ఉంటుంది - మరియు అలాగే ఉండాలి. అనేక రాష్ట్రాల్లో ఈ రిజర్వేషన్లు ఈ విధంగా అమలవుతున్నాయని, ఆ విధానాన్ని కొనసాగించకపోవడానికి ఎలాంటి కారణం లేదన్నారు.

44. వర్టికల్, హారిజాంటల్ రిజర్వేషన్లు కల్పించే విధానాన్ని గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు అనిల్ కుమార్ గుప్తా వర్సెస్ లో వివరించింది. పేరా నెం.18 వద్ద యు.పి 8 యొక్క స్థితి. రాజేష్ కుమార్ దరియా వర్సెస్ రాజస్థాన్ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ కేసులో సుప్రీంకోర్టు ఈ విషయాన్ని స్పష్టం చేసింది.

7. ఉద్యోగాలకు సంబంధించి ఆర్టికల్ 15(3) కింద మహిళలకు కల్పించిన నిబంధన ఆర్టికల్ 16(4) కింద సామాజిక రిజర్వేషన్లకు భిన్నంగా ప్రత్యేక రిజర్వేషన్. వర్టికల్ రిజర్వేషన్లకు అతీతంగా సమాంతర రిజర్వేషన్ అయిన ప్రత్యేక రిజర్వేషన్లను అమలు చేసే విధానాన్ని ఈ కోర్టు అనిల్ కుమార్ గుప్తా వర్సెస్ లో వివరించింది. యు.పి. రాష్ట్రం [(1995) 5 ఎస్.సి.సి 173] ఈ విధంగా: (ఎస్.సి.సి పుట 185, పేరా 18)

ముందుగా ఓసీ కోటా (50%)ను మెరిట్ ఆధారంగా భర్తీ చేయడమే సరైన, సరైన మార్గం. అప్పుడు ప్రతి సామాజిక రిజర్వేషన్ కోటాను అంటే ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీలను భర్తీ చేయాలి. పై ప్రాతిపదికన ప్రత్యేక రిజర్వేషన్లకు చెందిన ఎంత మంది అభ్యర్థులను ఎంపిక చేశారో తెలుసుకోవడం మూడవ దశ. సమాంతర రిజర్వేషన్లకు నిర్ణయించిన కోటా ఇప్పటికే సంతృప్తి చెందితే- అది మొత్తం సమాంతర రిజర్వేషన్ అయితే- మరో ప్రశ్న తలెత్తదు. కానీ అది అంత సంతృప్తి చెందని పక్షంలో అవసరమైన సంఖ్యలో ప్రత్యేక రిజర్వేషన్ అభ్యర్థులను

తీసుకొని, సంబంధిత సామాజిక రిజర్వేషన్ కేటగిరీలకు అనుగుణంగా సర్దుబాటు/సర్దుబాటు చేయాల్సి ఉంటుంది. (అయితే, ఇది కంపార్ట్మెంటలైజ్డ్ హారిజాంటల్ రిజర్వేషన్ కేసు అయితే, పైన పేర్కొన్న విధంగా వెరిఫికేషన్ మరియు సర్దుబాటు / వసతి ప్రక్రియను ప్రతి వర్టికల్ రిజర్వేషన్లకు విడిగా వర్తింపజేయాలి. అలాంటప్పుడు, మొత్తం మీద ప్రత్యేక కేటగిరీలకు అనుకూలంగా పదిహేను శాతం రిజర్వేషన్లు సంతృప్తి చెందవచ్చు లేదా సంతృప్తి చెందకపోవచ్చు.) (ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడింది)

8. ఈ కేసు వాస్తవాలను పరిగణనలోకి తీసుకునే ముందు మనం రెండు సంబంధిత అంశాలను కూడా ప్రస్తావించవచ్చు. మొదటిది సమాంతర రిజర్వేషన్ యొక్క వివరణ గురించి. ఉదాహరణకు, 200 ఖాళీలు ఉంటే, 15% ఎస్సీకి వర్టికల్ రిజర్వేషన్ మరియు 30% మహిళలకు సమాంతర రిజర్వేషన్ అయితే, ఎస్సీకి రిజర్వ్ చేయబడిన పోస్టుల సంఖ్య యొక్క సరైన వివరణ ఉండాలి: "ఎస్సీకి: 30 పోస్టులు, అందులో 9 పోస్టులు మహిళలకు.". "ఎస్సీలకు: పురుషులకు 21 పోస్టులు, మహిళలకు 9 పోస్టులు, మొత్తం 30 పోస్టులలో" అని చాలాసార్లు తప్పుగా వర్ణించడం మనం గమనించవచ్చు. సహజంగానే, "పురుషుడు" లేదా "పురుషులు" అనే రిజర్వేషన్ కేటగిరీ లేదు, ఉండవచ్చు.

9. రెండవది వర్టికల్ రిజర్వేషన్ స్వభావానికి, సమాంతర రిజర్వేషన్ స్వభావానికి మధ్య ఉన్న వ్యత్యాసానికి సంబంధించినది. ఆర్టికల్ 16(4) ప్రకారం ఎస్సీ, ఎస్టీ, ఓబీసీలకు అనుకూలంగా సామాజిక రిజర్వేషన్లు 'వర్టికల్ రిజర్వేషన్లు'. ఆర్టికల్ 16(1) లేదా 15(3) ప్రకారం వికలాంగులు, మహిళలు తదితరులకు ప్రత్యేక రిజర్వేషన్లు 'సమాంతర రిజర్వేషన్లు'. ఆర్టికల్ 16(4) ప్రకారం వెనుకబడిన వర్గానికి అనుకూలంగా వర్టికల్ రిజర్వేషన్ చేసినప్పుడు, అటువంటి వెనుకబడిన వర్గానికి చెందిన అభ్యర్థులు నాన్ రిజర్వ్డ్ పోస్టులకు

పోటీపడవచ్చు మరియు వారి స్వంత మెరిట్ ఆధారంగా నాన్ రిజర్వ్డ్ పోస్టులకు నియమిస్తే, వారి సంఖ్య సంబంధిత వెనుకబడిన తరగతులకు రిజర్వ్ చేయబడిన కోటాతో లెక్కించబడదు. అందువల్ల తమ సొంత మెరిట్ ఆధారంగా పోటీ ఖాళీలకు ఎంపికైన ఎస్సీ అభ్యర్థుల సంఖ్య ఎస్సీ అభ్యర్థులకు రిజర్వ్ చేసిన పోస్టుల శాతానికి సమానంగా లేదా అంతకంటే ఎక్కువగా ఉంటే ఎస్సీలకు రిజర్వేషన్ కోటాను భర్తీ చేసినట్లు చెప్పలేం. ఓపెన్ కాంపిటీషన్ కేటగిరీ కింద ఎంపికైన వారికి అదనంగా మొత్తం రిజర్వేషన్ కోటా అందుబాటులో ఉంటుంది. (ఇంద్రా సాహ్ని [1992 సుప్ (3) ఎస్ సిసి 217 : 1992 ఎస్ సిసి (ఎల్ అండ్ ఎస్) సప్ప్ 1 : (1992) 22 ఎటిసి 385], ఆర్ కె సబర్వాల్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ పంజాబ్ [(1995) 2 ఎస్ సిసి 745 : 1995 ఎస్ సిసి (ఎల్ అండ్ ఎస్) 548 : 1995 ఎస్ సిసి (ఎల్ అండ్ ఎస్) 548 : (1995) (1995) 31 ATC 813] మరియు రితేష్ ఆర్.సాహ్ వర్సెస్ డాక్టర్ వై.ఎల్.యముల్ [(1996) 3 SCC 253].) కానీ వర్టికల్ (సోషల్) రిజర్వేషన్లకు వర్తించే పైన పేర్కొన్న సూత్రం సమాంతర (ప్రత్యేక) రిజర్వేషన్లకు వర్తించదు. షెడ్యూల్డ్ కులాలకు సామాజిక రిజర్వేషన్ పరిధిలో మహిళలకు ప్రత్యేక రిజర్వేషన్ కల్పించినప్పుడు, మొదట షెడ్యూల్డ్ కులాల కోటాను మెరిట్ క్రమంలో భర్తీ చేయడం మరియు తరువాత "షెడ్యూల్డ్ కాస్ట్ మహిళలు" యొక్క ప్రత్యేక రిజర్వేషన్ సమూహానికి చెందిన అభ్యర్థుల సంఖ్యను కనుగొనడం సరైన విధానం. అటువంటి జాబితాలో మహిళల సంఖ్య ప్రత్యేక రిజర్వేషన్ కోటా సంఖ్యకు సమానంగా లేదా అంతకంటే ఎక్కువగా ఉంటే, అప్పుడు ప్రత్యేక రిజర్వేషన్ కోటా వైపు తదుపరి ఎంపిక అవసరం లేదు. ఒకవేళ ఏదైనా లోటు ఉంటేనే షెడ్యూల్డ్ కులాలకు సంబంధించిన జాబితాలో అట్టడుగున ఉన్న అభ్యర్థుల సంఖ్యను తొలగించడం ద్వారా అవసరమైన సంఖ్యలో షెడ్యూల్డ్ కులాల మహిళలను తీసుకోవాల్సి ఉంటుంది. ఈ మేరకు సమాంతర (ప్రత్యేక) రిజర్వేషన్లు నిలువు (సామాజిక) రిజర్వేషన్లకు భిన్నంగా ఉంటాయి. తద్వారా

వర్టికల్ రిజర్వేషన్ కోటాలో మెరిట్ ఆధారంగా ఎంపికైన మహిళలను మహిళలకు సమాంతర రిజర్వేషన్లకు వ్యతిరేకంగా లెక్కిస్తారు. ఒక ఉదాహరణ ద్వారా వివరిద్దాం:

(19 పోస్టులు ఎస్సీలకు రిజర్వ్ అయితే (అందులో మహిళల కోటా నాలుగు), 19 మంది ఎస్సీ అభ్యర్థులను మెరిట్ ప్రకారం ముందుగా అర్హులుగా గుర్తించాలి. 19 మంది అభ్యర్థుల జాబితాలో నలుగురు ఎస్సీ మహిళా అభ్యర్థులు ఉంటే మరో ఎస్సీ మహిళా అభ్యర్థిని చేర్చి జాబితాకు అంతరాయం కలిగించాల్సిన అవసరం లేదు. మరోవైపు 19 మంది ఎస్సీ అభ్యర్థుల జాబితాలో కేవలం ఇద్దరు మహిళా అభ్యర్థులు మాత్రమే ఉంటే మెరిట్ ప్రకారం తదుపరి ఇద్దరు ఎస్సీ మహిళా అభ్యర్థులను జాబితాలో చేర్చాల్సి ఉంటుందని, తుది 19 మంది ఎస్సీ అభ్యర్థుల్లో నలుగురు మహిళా ఎస్సీ అభ్యర్థులు ఉండేలా చూడాలన్నారు. (అయితే 19 మంది ఎస్సీ అభ్యర్థుల జాబితాలో నలుగురు కంటే ఎక్కువ మంది మహిళా అభ్యర్థులు ఉంటే, సొంత మెరిట్ ఆధారంగా ఎంపికైన వారంతా జాబితాలో కొనసాగుతారు. నిర్దేశిత ఇంటర్నల్ కోటాకు మించి "ఎస్సీ మహిళలు" ఎంపికయ్యారనే కారణంతో అదనపు మహిళా అభ్యర్థులను తొలగించే ప్రసక్తే లేదు.)

45. వికలాంగుల (సమాన అవకాశాలు, హక్కుల పరిరక్షణ, పూర్తి భాగస్వామ్యం) చట్టం 1995 సెక్షన్ 33 ద్వారా 3 శాతం రిజర్వేషన్లు కల్పించింది. ఈ నిబంధనకు అనుగుణంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వికలాంగులకు 3 శాతం రిజర్వేషన్లు కల్పిస్తూ 04.03.2013న జీవో ఎంఎస్ నెం.99 జారీ చేసింది. 100 పాయింట్ల రోస్టర్ లో 6, 31, 56 (జనరల్ కేటగిరీ) పాయింట్లు కేటాయించి, 6వ పాయింట్ ను అంధత్వం లేదా తక్కువ దృష్టి ఉన్న మహిళలకు, 31వ పాయింట్ ను వినికిడి లోపం ఉన్నవారికి, 56వ పాయింట్ ను లోకో మోటార్ వైకల్యం లేదా సెరిబ్రల్ పాల్సీ ఉన్నవారికి కేటాయించారు.

46. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా విషయంలో వి. నేషనల్ ఫెడరేషన్ ఆఫ్ బ్లైండ్ అండ్ ఓఆర్ఎస్, 9, గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు వికలాంగులకు రిజర్వేషన్ల స్వభావాన్ని పరిగణనలోకి

తీసుకునేటప్పుడు, వికలాంగుల (సమాన అవకాశాలు, హక్కుల రక్షణ మరియు పూర్తి భాగస్వామ్యం) చట్టం, 1995 లోని సెక్షన్ 33 ఖాళీల ఆధారిత రిజర్వేషన్లకు అవకాశం కల్పిస్తుందని, ఈ కేటగిరీ వ్యక్తులకు కల్పించిన రిజర్వేషన్లు 50% నిబంధనను ఉల్లంఘించవని, ఎందుకంటే దీనిని సమాంతర రిజర్వేషన్గా పరిగణించాల్సి ఉంటుందని పేర్కొంది. ఇంద్రా సాహ్నీ కేసులో తీర్పు నిష్పత్తి.

47. ఈ తీర్పు తర్వాత వికలాంగుల (సమాన అవకాశాలు, హక్కుల పరిరక్షణ, పూర్తి భాగస్వామ్యం) చట్టం 1995ను రద్దు చేసి దాని స్థానంలో వికలాంగుల హక్కుల చట్టం-2016ను తీసుకొచ్చారు. కొత్త చట్టంలో 1995 చట్టంలోని సెక్షన్ 33తో సమానంగా ఉన్న సెక్షన్ 34 వికలాంగులకు కల్పించిన రిజర్వేషన్లను 3 శాతం నుంచి 4 శాతానికి పెంచింది. ఇష్యూ నెంబరులు III మరియు IV:

48. ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేట్ అండ్ సబార్డినేట్ సర్వీస్ రూల్స్ రూల్ 22 కింద రోస్టర్ పాయింట్ టేబుల్ అనేది పోస్ట్ బేస్డ్ రోస్టర్ పాయింట్ సిస్టమ్ కాదని, పోస్ట్ బేస్డ్ రోస్టర్ పాయింట్ సిస్టమ్ అని పిటిషనర్లు వాదించారు. రూల్ 22 (ఇ) లోని సంబంధిత పేరా ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

> 2(ఇ): వంద ఖాళీల యూనిట్ లో ఈ కింద పేర్కొన్న రొటేషన్ పద్ధతిలో నియామకాలు జరగాలి –

49. ఈ నిబంధనలో ఉపయోగించిన "ఖాళీలు" అనే పదాన్ని పిటిషనర్లు ఈ రోస్టర్ పాయింట్ టేబుల్ ఒక ఖాళీ ఆధారిత పట్టిక అని అర్థం చేసుకుంటారు. రోస్టర్ పాయింట్ విధానాన్ని ప్రారంభించడానికి మొదటి 100 ఖాళీలను రోస్టర్ పాయింట్ టేబుల్ ప్రకారం భర్తీ చేస్తామని, ఆ తర్వాత రోస్టర్ టేబుల్ లో ఆ పోస్టును వర్తింపజేయాల్సిన కేటగిరీలకు చెందిన వ్యక్తులు ఖాళీగా ఉన్న పోస్టులను భర్తీ చేయడం ద్వారా వర్టికల్ రిజర్వేషన్ అమలు చేస్తామని ఆర్ కే సబర్వాల్ (సుప్ర) సుప్రీంకోర్టు పేర్కొంది. ఈ పరిస్థితుల్లో రూల్ 22(ఈ)లో ఉపయోగించిన 'ఖాళీలు' అనే పదానికి అర్థం ఏమిటంటే రోస్టర్ పాయింట్ల ప్రకారం ప్రాథమిక ఖాళీలను భర్తీ చేయాలని, మొత్తం రోస్టర్ టేబుల్ నిండిన తర్వాత ఆ పోస్టు ఏ కేటగిరీలో వస్తుందో వారి ద్వారా పోస్టులను భర్తీ చేస్తారని అర్థం చేసుకోవాలి. రూల్ 22 (డి)లో పేర్కొన్న రోస్టర్ పాయింట్ టేబుల్ రోస్టర్ టేబుల్ ను ఖాళీల ఆధారంగా ఉపయోగించే శాశ్వత విధానంగా కాకుండా రోస్టర్ టేబుల్ ను భర్తీ చేయడానికి ప్రాథమిక ఖాళీల గురించి మాట్లాడుతుంది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేట్ అండ్ సబార్డినేట్ సర్వీస్ రూల్స్ లోని రూల్ 22 కింద ఏర్పాటు చేసిన రోస్టర్ టేబుల్ ఖాళీ ఆధారిత రోస్టర్ పాయింట్ సిస్టమ్ కాదు, ఇది పోస్ట్ బేస్డ్ రోస్టర్ పాయింట్ సిస్టమ్.

50. నోటిఫికేషన్లలో రిజర్వ్డ్ అభ్యర్థులకు కేటాయించిన పోస్టుల వివరాలు ఉన్నాయి. అంటే నోటిఫికేషన్ పోస్టు ఆధారితం కాదని, ఖాళీల ఆధారితమని పిటిషనర్లు అర్థం చేసుకున్నారు. నోటిఫికేషన్లు ఏకరీతిగా ఉండవు. ఆచార్య నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయం, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం, డాక్టర్ బీఆర్ అంబేడ్కర్ విశ్వవిద్యాలయం-శ్రీకాకుళం, శ్రీవేంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయం, రాయలసీమ విశ్వవిద్యాలయం, యోగి వేమన విశ్వవిద్యాలయాలు జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్లలో రోస్టర్ పాయింట్లను వెల్లడించారు. ఆదికవి నన్నయ విశ్వవిద్యాలయం, ద్రవిడ విశ్వవిద్యాలయం, జేఎన్టీయూ విశ్వవిద్యాలయం కాకినాడ, జేఎన్టీయూ విశ్వవిద్యాలయం అనంతపురం, కృష్ణా విశ్వవిద్యాలయం, శ్రీకృష్ణదేవరాయ విశ్వవిద్యాలయం అనంతపురం, శ్రీ పద్మావతి మహిళా విశ్వ విద్యాలయం తిరుపతి, విక్రమ సింహపురి విశ్వవిద్యాలయం జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్లలో రిజర్వ్ చేసిన పోస్టుల సంఖ్యను మాత్రమే ఇచ్చారు. ఉదాహరణకు, రోస్టర్ పాయింట్లు ఇచ్చిన నోటిఫికేషన్లను పరిశీలిస్తే, ఆచార్య నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయం 04.01.2018న జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్ ప్రకారం అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ల (ఆర్ట్స్ గ్రూప్) విషయంలో రోస్టర్ పాయింట్ 61, అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ల (సైన్స్ గ్రూప్) విషయంలో రోస్టర్ పాయింట్ 60 నుంచి ప్రారంభమయ్యే పోస్టులకు రోస్టర్ పాయింట్ విధానాన్ని వర్తింపజేశారు. అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ల (ఇంజినీరింగ్ గ్రూప్) విషయంలో రోస్టర్ పాయింట్ 11. ఇది ఖాళీ ఆధారిత పద్ధతిలో వర్తించే రోస్టర్ పాయింట్ టేబుల్ గా కనిపించడం లేదు మరియు పోస్టులకు రోస్టర్ పాయింట్ యొక్క అనువర్తనంగా కనిపిస్తుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేట్ అండ్ సబార్డినేట్ సర్వీస్ రూల్స్ లోని రూల్ 22 కింద నిర్దేశించిన రోస్టర్ పాయింట్ టేబుల్ కు వ్యతిరేకంగా నోటిఫికేషన్ లోని పట్టికలో పేర్కొన్న రోస్టర్ పాయింట్ ను పోల్చి చూస్తే ఇది రూల్ 22 కింద రోస్టర్ పాయింట్ టేబుల్ కు సమానంగా ఉందని తెలుస్తుంది. తమ నోటిఫికేషన్లలో రోస్టర్ పాయింట్లు ఇవ్వని విశ్వవిద్యాలయాలు కూడా ఖాళీల ఆధారంగా కాకుండా రిజర్వ్ చేసిన పోస్టుల సంఖ్యను మాత్రమే సూచించినట్లు తెలుస్తోంది. ఈ పరిస్థితుల్లో ఖాళీల ఆధారిత రిజర్వేషన్ల కోసం కాకుండా పోస్టుల ఆధారిత రిజర్వేషన్లకు నోటిఫికేషన్లు ఇచ్చారని భావించాలి.

ఇష్యూ నెం.V మరియు VI:

51. ప్రస్తుత సందర్భంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేట్ అండ్ సబార్డినేట్ సర్వీస్ రూల్స్ రూల్ 22 కింద రోస్టర్ పాయింట్ టేబుల్ 21.12.1995 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.456లో ఇచ్చిన పట్టికలో 100 పోస్టుల పట్టికలో 67 పోస్టులను రిజర్వ్ చేసింది. వీటిలో 17 పోస్టులు మహిళలకు (ఓపెన్ కేటగిరీ) హారిజాంటల్ రిజర్వేషన్ కింద రిజర్వు అయ్యాయని, వాటిని పరిగణనలోకి తీసుకోలేమని రాష్ట్రం వాదించింది. మహిళలకు రిజర్వేషన్లు కల్పిస్తూ ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం 25.07.2016న జీవో ఎంఎస్ నెం.40 జారీ చేసింది.

52. మహిళలు, వికలాంగులకు కల్పించిన రిజర్వేషన్లు సమాంతర రిజర్వేషన్లు. వర్టికల్ రిజర్వేషన్ మరియు హారిజాంటల్ రిజర్వేషన్ మధ్య వ్యత్యాసం ఉంది. వర్టికల్ రిజర్వేషన్ల విషయానికొస్తే ప్రతి కేటగిరీ రిజర్వేషన్లకు రోస్టర్ పాయింట్లు నిర్ణయిస్తారు. ఈ రకమైన రిజర్వేషన్ల వల్ల రిజర్వ్ అభ్యర్థి జనరల్ కోటాలోని పోస్టులకు పోటీ పడకుండా అడ్డుకోలేరు. ఒకవేళ విఫలమైతే రిజర్వ్ కోటాలో పదవుల కోసం పోటీ పడవచ్చు. రిజర్వ్ అభ్యర్థుల వాస్తవ శాతాన్ని నిర్ణయించడానికి ఓపెన్ కేటగిరీలో రిజర్వ్ అభ్యర్థుల సంఖ్యను పరిగణనలోకి తీసుకోరు. హారిజాంటల్ రిజర్వేషన్ విషయంలో, రాజేష్ కుమార్ దరియా వర్సెస్ రాజస్థాన్ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ కేసులో ధృవీకరించిన విధంగా అనిల్ కుమార్ గుప్తా కేసులో గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు ప్రకారం అటువంటి సమాంతర రిజర్వేషన్లను అమలు చేసే వ్యవస్థ ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

> ముందుగా ఓసీ కోటా (50%)ను మెరిట్ ఆధారంగా భర్తీ చేయడమే సరైన, సరైన మార్గం. అప్పుడు ప్రతి సామాజిక రిజర్వేషన్ కోటాను అంటే ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీలను భర్తీ చేయాలి. పై ప్రాతిపదికన ప్రత్యేక రిజర్వేషన్లకు చెందిన ఎంత మంది అభ్యర్థులను ఎంపిక చేశారో తెలుసుకోవడం మూడవ దశ. సమాంతర రిజర్వేషన్లకు నిర్ణయించిన కోటా ఇప్పటికే సంతృప్తి చెందితే- అది మొత్తం సమాంతర రిజర్వేషన్ అయితే- మరో ప్రశ్న తలెత్తదు. కానీ అది అంత సంతృప్తి చెందని పక్షంలో అవసరమైన సంఖ్యలో ప్రత్యేక రిజర్వేషన్ అభ్యర్థులను తీసుకొని, సంబంధిత సామాజిక రిజర్వేషన్ కేటగిరీలకు అనుగుణంగా సర్దుబాటు/సర్దుబాటు చేయాల్సి ఉంటుంది.

53. హారిజాంటల్ రిజర్వేషన్ ఉద్దేశం ఆ కేటగిరీకి చెందిన వారు కనీస సంఖ్యలో పదవులు పొందేలా చూడటం. రోస్టర్ పాయింట్లను రిజర్వ్ చేయడం ద్వారా, మళ్లీ ఆ కేటగిరీ వ్యక్తులను నియామక ప్రక్రియలో పాల్గొనేందుకు అనుమతించడం ద్వారా సమాంతర రిజర్వేషన్లను అమలు చేయలేము. ఇలాంటి పద్ధతి సమాంతర రిజర్వేషన్లకు వ్యతిరేకం. తద్వారా వర్టికల్ రిజర్వేషన్, హారిజాంటల్ రిజర్వేషన్లను ఒకే ప్రాతిపదికన ఉంచవచ్చు. అలాంటప్పుడు క్యుములేటివ్ రిజర్వేషన్లు 50 శాతం దాటినప్పుడు ఇంద్రా సాహ్ని కేసులో సమాంతర రిజర్వేషన్లకు ఇచ్చిన రక్షణ అందుబాటులో ఉండదు. కాకపోతే, హారిజాంటల్ రిజర్వేషన్ విషయంలో రోస్టర్ పాయింట్లను నిర్ణయించలేము, ఎందుకంటే పైన పేర్కొన్న రిజర్వేషన్ విధానం వేరే సూత్రంపై పనిచేస్తుంది. జీవో ఎంఎస్ నెం.456 చదివితే మహిళలకు నిర్దిష్ట రోస్టర్ పాయింట్లు కేటాయించినట్లు తెలుస్తుంది. అదే ఆమోదయోగ్యం కాదు. జీఓ ఎంఎస్ నెం.456, జీవో ఎంఎస్ నెం.420 రోస్టర్ పాయింట్లను మహిళలకు రిజర్వ్ చేసినా అవి చెల్లవు. అదేవిధంగా 04.03.2013 నాటి జీవో ఎంఎస్ 99ను వికలాంగులకు రోస్టర్ పాయింట్లను రిజర్వు చేసిన మేరకు రద్దు చేయాలి. అంతకు ముందు చట్టంలో 3 శాతం రిజర్వేషన్లు కల్పిస్తూ 04.03.2017న జీవో జారీ చేశారు. చట్టంలో మార్పులు, రిజర్వేషన్లను 3 శాతం నుంచి 4 శాతానికి పెంచిన కొత్త చట్టాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోలేదు. వికలాంగుల హక్కుల చట్టం- 2016లోని సెక్షన్ 34 ప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం 2016 చట్టంలోని సెక్షన్ 34 నిబంధనలకు అనుగుణంగా 4 శాతం సమాంతర రిజర్వేషన్లు కల్పించాలి. వికలాంగులకు కల్పిస్తున్న రిజర్వేషన్లను 3 శాతం నుంచి 4 శాతానికి పెంచాల్సి ఉంటుంది.

<u>ఇష్యూ నెం.7</u>

54. విశ్వవిద్యాలయాల్లో బోధనా సిబ్బంది కేడర్ల హేతుబద్ధీకరణకు రాఘవులు కమిటీ చేసిన సిఫార్సులను ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఆమోదించి 19.10.2016న జీవో ఎంఎస్ నెం.201 జారీ చేసింది. దీనిని తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాలకు చెందిన ఉమ్మడి హైకోర్టులో సవాలు చేయగా, హేతుబద్ధీకరణ ప్రక్రియకు అనుమతి విశ్వవిద్యాలయాలే ఇవ్వాలి తప్ప రాష్ట్రం కాదనే కారణంతో ఆ జీవో అమలును నిలిపివేశారు. ఆ తర్వాత ఒక్కో యూనివర్సిటీలు విడివిడిగా ప్రొసీడింగ్స్ ద్వారా రాఘవులు కమిటీ సిఫార్సులకు ఆమోదం తెలిపాయి. విశ్వవిద్యాలయాల ఈ నిర్ణయాలే విశ్వవిద్యాలయాల్లో సిబ్బంది సరళిని మార్చాయి. ఆ తర్వాత ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం 30.06.2017న జీవో ఎంఎస్ నెం.28 నుంచి 41

వరకు జారీ చేసి, ప్రతి విశ్వవిద్యాలయం తీసుకున్న నిర్ణయాల ఆధారంగా నియామకాల ప్రక్రియను ప్రారంభించింది.

55. హేతుబద్ధీకరించిన సిబ్బంది నిర్మాణాన్ని కొనసాగించడానికి మరియు హేతుబద్ధీకరించిన సిబ్బంది నిర్మాణాన్ని పక్కన పెట్టడానికి విస్తృతమైన వాదనలు ముందుకు వచ్చాయి. అయితే హేతుబద్ధీకరించిన సిబ్బంది నిర్మాణాన్ని ఆమోదిస్తూ విశ్వవిద్యాలయాలు తీసుకున్న నిర్ణయాలను రిట్ పిటిషనర్లు ఎవరూ సవాలు చేయలేదు. అదేవిధంగా, 2017 డబ్ల్యు.పి.నెం.39248లోని జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం.28, 2017 డబ్ల్యు.పి.నెం.23770లోని జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం.30, డబ్ల్యు.పి.నెం.3809లోని జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం.40 మినహా మిగిలిన జీవో ఎంఎస్ నెం.40లను పిటిషనర్లు సవాలు చేశారు. ఏది ఏమైనా ఈ జీవోలు విశ్వవిద్యాలయాల నిర్ణయానికి అనుగుణంగానే ఉంటాయి. ప్రధాన నిర్ణయాన్నే సవాలు చేయనందున, తత్ఫలితమైన జి.ఒ.లను పక్కన పెట్టలేము.

56. ప్రస్తుత నియామక ప్రక్రియను పక్కనపెట్టి, భర్తీ చేయాల్సిన ఖాళీల తాజా నోటిఫికేషన్తో నియామక ప్రక్రియను కొత్తగా ప్రారంభించాల్సి ఉంటుంది. ఇందుకోసం బోధనా సిబ్బంది స్వరూపం, సంఖ్యల పునర్విభజనపై నిర్ణయం తీసుకునే అధికారం విశ్వవిద్యాలయాలకు ఉంటుంది. నియామక ప్రక్రియను కొనసాగించాలని కోరుతున్న అభ్యర్థులకు రేషనలైజేషన్ ప్రక్రియ కింద సృష్టించిన పోస్టులను కొనసాగించాలని పట్టుబట్టే హక్కు ఉండదు. ఏ కోణం నుంచి చూసినా ఈ సమస్య ఈ కోర్టు పరిశీలనకు వచ్చే అవకాశం లేదు.

57. ఈ కేసు విచారణ సందర్భంగా త్రిసభ్య కమిటీ సిఫార్సులను ప్రభుత్వం మొత్తం 14 విశ్వవిద్యాలయాలకు పంపించి, త్రిసభ్య కమిటీ నివేదికలో చేసిన సిఫార్సులను ఆమోదించాలని తీర్మానించింది. ఈ అంశాల దృష్ట్యా ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో నిర్ణయం తీసుకోజాలదని, దాన్ని విశ్వవిద్యాలయాలకే వదిలేయాలన్న వాదనను కూడా తోసిపుచ్చాల్సి ఉంటుంది.

<u>ఇష్యూ నెం.8</u>

58. డబ్ల్యూపీ నెం.1942/2018, 2975/2018, 3474/2018, 3489/2018, 36716/2018లో పిటిషనర్ల వాదన ఏమిటంటే కాంట్రాక్టు ఉద్యోగులుగా ఉన్నప్పటికీ సుదీర్ఘ సర్వీసు

దృష్ట్యా వారిని రెగ్యులరైజ్ చేయడానికి అర్హులు. కర్ణాటక రాష్ట్రంలో వి. సుదీర్ఘకాలంగా విధులు నిర్వర్తిస్తున్న వ్యక్తులను క్రమబద్ధీకరించే అర్హత ఉండదని, ఇలాంటి క్రమబద్ధీకరణ చాలా మంది వ్యక్తుల హక్కులకు విరుద్ధమని, వారు ప్రభుత్వంలో ఉపాధి పొందే అవకాశాన్ని కోల్పోతారని గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు పేర్కొంది.

59. ఈ కేసుల మానవీయ కోణాన్ని ఈ కోర్టు పూర్తిగా తెలుసు. గత 13 ఏళ్లుగా ఏ యూనివర్సిటీలోనూ బోధనా సిబ్బంది నియామకం జరగలేదు. ఇది రాష్ట్రంలోని మొత్తం తరం విద్యావేత్తల కెరీర్లను దెబ్బతీసింది. ఆశావహుల్లో ఎక్కువ మంది ఇలాంటి పోస్టులకు గరిష్ట వయోపరిమితిని దాటి ఉంటారు. ఈ జాప్యం ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని అన్ని ఉన్నత విద్యా సంస్థల్లో విద్యార్థుల ప్రయోజనాలను దెబ్బతీసింది. మొత్తం నియామక ప్రక్రియను పక్కన పెట్టడం వల్ల పెద్ద సంఖ్యలో అభ్యర్థులపై ప్రభావం పడుతుందనే వాస్తవాన్ని కూడా ఈ కోర్టు సున్నితంగా పరిగణిస్తుంది. అయితే, పర్యవసానాలు ఎంత బాధాకరంగా ఉన్నా ఈ కోర్టు చట్టాన్ని విస్మరించజాలదు.

60. ఈ పరిస్థితుల్లో ఈ రిట్ పిటిషన్లను కింది ఆదేశాలతో పరిష్కరిస్తున్నారు.

1. పాయింట్ నెం. (2) 16.12.1982 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.995 ఎడ్యుకేషన్ (సి) డిపార్ట్ మెంట్, 18.11.1995 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.420 ఎడ్యుకేషన్ (యూఈ-ఐ-1) డిపార్ట్ మెంట్ లను రద్దు చేశారు.

2. విశ్వవిద్యాలయాల్లో రోస్టర్ విధానాన్ని అమలు చేయడానికి యూనిట్ ను నిర్ణయించడానికి ఒక పథకాన్ని రూపొందించడానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవాలి.

3. 30.06.2017 నాటి జీవో ఎంఎస్ నం.28 నుంచి 42 వరకు 14 విశ్వవిద్యాలయాలు జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్లు, ఈ నోటిఫికేషన్లకు సంబంధించిన అన్ని పర్యవసానాలను పక్కనపెట్టి, ఈ ఉత్తర్వుల్లో పొందుపరిచిన ఆదేశాలకు అనుగుణంగా బోధనా సిబ్బంది నియామకాన్ని చేపట్టే అధికారం ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి, విశ్వవిద్యాలయాలకు ఉంది.

4. 21.12.1995 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.456 ఎడ్యుకేషన్ (యూఎస్-ఐ) డిపార్ట్ మెంట్, 18.11.1995 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.420 ఎడ్యుకేషన్ (యూఈఐ-ఐ) డిపార్ట్ మెంట్ లను మహిళలకు రోస్టర్ పాయింట్లు నిర్ణయించే మేరకు రద్దు చేశారు.

5. 4.03.2013 నాటి సాధారణ పరిపాలన (సర్వీసెస్-డి) జీవో ఎంఎస్ నెం.99ను వికలాంగులకు రోస్టర్ పాయింట్లను నిర్ణయించే మేరకు రద్దు చేసి, విశ్వవిద్యాలయాలకు సంబంధించి రోస్టర్ పాయింట్ టేబుల్ ను తదనుగుణంగా సవరించాలి.

6. ఏదైనా కొత్త నియామకాలు చేపట్టే ముందు వికలాంగుల హక్కుల చట్టం 2016లోని సెక్షన్ 34 ప్రకారం దివ్యాంగులకు రిజర్వేషన్లు కల్పించాలని ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి, విశ్వవిద్యాలయాలకు ఆదేశాలు జారీ చేయాలి.

7. అనిల్ కుమార్ గుప్తా వర్సెస్ కేసులో సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పుకు అనుగుణంగా మహిళలు, వికలాంగులకు కల్పించిన సమాంతర రిజర్వేషన్లు అమలు చేయబడతాయి. రాజేష్ కుమార్ దరియా వర్సెస్ రాజస్థాన్ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ కేసులో ఉత్తరప్రదేశ్ కేసు రుజువైంది.

8. సమాజంలోని అణగారిన వర్గాలకు ప్రొఫెసర్ పోస్టుకు వర్టికల్ రిజర్వేషన్లు లేవు. అయితే ప్రొఫెసర్ పోస్టుల్లో మహిళలకు సమాంతర రిజర్వేషన్లు కల్పించాల్సి ఉంటుంది.

9. జనరల్ రిక్రూట్మెంట్ల మధ్య జాప్యం, అంతరం కారణంగా ప్రభుత్వం, విశ్వవిద్యాలయాలు ప్రకటన చేసినప్పుడు టీచింగ్ పోస్టులకు గరిష్ట వయోపరిమితిని సడలించే అంశాన్ని పరిశీలించవచ్చు.

10. కొత్తగా ఏదైనా నియామక ప్రక్రియను ప్రారంభించడానికి ముందు, విశ్వవిద్యాలయాలు బోధనా సిబ్బంది హేతుబద్ధీకరణ ప్రక్రియను త్వరితగతిన పూర్తి చేయడానికి అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవాలి.

దీనికి కొనసాగింపుగా పెండింగ్ లో ఉన్న ఇతర పిటిషన్లు ఏవైనా ఉంటే వాటిని మూసివేయనున్నారు. ఖర్చులకు సంబంధించి ఎలాంటి ఆర్డర్ ఉండదు.

జస్టిస్ ఆర్.రఘునందన్ రావు

5 మార్చి, 2021

జె.ఎస్.

ఎల్.ఆర్. కాపీ మార్క్ చేయాలి.

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఆర్.రఘునందన్ రావు

W.P.Nos.23770, 37479, 39248, 42902, 43887 of 2017 W.P.Nos.1942, 2975, 3474, 3489, 3809, 4641, 6533, 7572, 8804, 9841, 9932, 10813, 13723, 13723, 15723, 15727, 2020, 2020, 2020, 2020

5 మార్చి, 2021

జె.ఎస్.